

AVALUACIÓ DEL PROGRAMA SPEAK UP

Programa d'acompanyament educatiu fora de l'horari lectiu per la millora de la competència oral en anglès del Consorci d'Educació de Barcelona amb la col·laboració de la Fundació Pere Tarrés

INFORME DE RESULTATS

Setembre 2023

Carme Montserrat, Edgar Iglesias, Jaclyn Murray, Sumita Saroya, Laura Corbella, Marta Garcia-Molsosa i Rosa Sitjes-Figueras

AUTORIA

Carme Montserrat, Edgar Iglesias, Jaclyn Murray, Sumita Saroya, Laura Corbella, Marta Garcia-Molsosa i Rosa Sitjes-Figueras

© **Universitat de Girona 2023**. Aquesta obra està subjecte a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons (CC BY-NC-ND 4.0)

La present recerca ha estat finançada pel **Consorti d'Educació de Barcelona**, amb la col·laboració de la **Fundació Pere Tarrés**.

Recomanació a l'hora de citar:

Montserrat, C., Iglesias, E., Murray, J., Saroya, S., Corbella, L., Garcia-Molsosa, M., Sitjes-Figueras, R. (2023). *Avaluació del programa Speak Up. Informe de resultats*. Universitat de Girona

Continguts

1. Introducció	4
2. Objectius de l'avaluació	6
3. Mètode d'avaluació.....	7
3.1 Participants i mostra	7
3.2 Instruments	9
3.3 Procediment i aspectes ètics.....	10
3.4 Anàlisi de dades.....	10
4. Resultats de l'avaluació.....	13
4.1. Resultats sobre el procés d'implementació del programa	13
4.1.1 Evolució del programa entre el 2016-17 i el 2022-23	13
4.1.2 Característiques dels i les professionals implicades en el programa Speak Up el curs 2022-23.....	17
4.1.3 Fortaleses i dificultats de la implementació de l'Speak Up segons els grups de discussió	19
4.1.4 Què agrada més i menys de l'Speak Up pel que fa al seu funcionament	22
4.1.5 Síntesi dels principals resultats pel que fa al procés d'implementació.....	27
4.2. L'alumnat participant: accés i cobertura.....	28
4.2.1 Com és l'alumnat del programa Speak Up del curs 22-23?.....	28
4.2.2 El punt de vista dels i les professionals sobre la cobertura, la permanència i l'accés del programa Speak Up	31
4.2.3 Què agrada més i menys de formar part del programa Speak Up.....	33
4.2.4 Síntesi dels principals resultats pel que fa a l'accés i la cobertura.....	34
4.3 Assoliment de la competència lingüística en anglès i la didàctica de la llengua.....	35
4.3.1 Percepció sobre l'assoliment de competències i didàctica de la llengua segons els tres agents.....	35
4.3.2 Evolució de la competència lingüística i didàctica de la llengua al llarg del curs..	37
4.3.3 El punt de vista dels i les professionals sobre l'objectiu d'assoliment de la competència lingüística en anglès.....	38
4.3.4 Què agrada més i menys respecte als aspectes relacionats amb l'aprenentatge de la llengua anglesa	39
.....	43
4.3.5 Síntesi dels principals resultats pel que fa a l'assoliment de la competència lingüística en anglès i la didàctica de la llengua	43
4.4 Satisfacció amb el programa Speak Up	45

4.4.1. Satisfacció amb el programa i evolució durant el curs.....	45
4.4.2 Què agrada més i menys pel que fa a la satisfacció amb el programa	48
.....	49
4.4.3 Síntesi dels principals resultats pel que fa a la satisfacció amb el programa.....	49
5. Conclusions.....	50
6. Propostes de millora	55

1. Introducció

A finals del 2022 el Consorci d'Educació de Barcelona va encarregar una recerca a l'equip Liberi, grup de recerca en Infància, Joventut i Comunitat de l'Institut de Recerca Educativa de la Universitat de Girona. Es tractava de dur a terme l'avaluació dels programes d'acompanyament educatiu fora de l'horari lectiu Èxit, Tàngram i Speak Up. Aquests programes estan impulsats des del Consorci d'Educació de Barcelona i compten amb la col·laboració de la Fundació Pere Tarrés.

En aquest informe s'explica el procés de recerca seguit pel que fa al **PROGRAMA SPEAK UP**.

L'equip encarregat de dur a terme aquesta recerca ha estat format pels següents membres del Liberi (www.udg.edu/liberi):

- Dra. Carme Montserrat
- Dr. Edgar Iglesias
- Dra. Jaclyn Murray
- Sumita Saroya, estudiant de Màster
- Ha comptat amb la col·laboració de dues investigadores postdoctorals - Dra. Marta Garcia-Molsosa i Dra. Laura Corbella -, Rosa Sitjes-Figueras (investigadora predoctoral) i Judit Gallart (Màster)

Al llarg de tot el procés avaluat s'ha comptat amb la participació de les persones responsables del programa Speak Up de l'equip del Consorci d'Educació de Barcelona (d'ara endavant, CEB). Han estat al capdavant durant el procés de l'avaluació:

- Marta Comas
- Marta Mateo
- Ha comptat amb la col·laboració de Maria Hernández i Cristina Oliveros

També ha estat clau el responsable del programa Speak Up per part de la Fundació Pere Tarrés:

- Jordi Cortés

La recerca avaluativa s'ha desenvolupat entre novembre del 2022 i setembre del 2023.

El programa Speak Up té com a objectiu augmentar significativament les oportunitats d'exposició a l'anglès oral de l'alumnat de l'ESO en contextos de vulnerabilitat per millorar les seves competències d'expressió, interacció i comprensió. A més, el programa pretén que l'alumnat participant esdevingui el motor de la conversa en anglès a l'aula ordinària. L'Speak Up compta amb el suport de diferents perfils professionals, entre els quals hi ha els/les coordinadors/es del programa, el professorat d'anglès i els/les Great Friends. També compta amb el suport de l'Escola Oficial d'Idiomes (EOI) Drassanes, que ofereix formació al professorat d'anglès i als Great Friends. Aquests darrers també tenen una sessió formativa per part de l'empresa *Empieza por educar* (<https://empiezaporeduc.org/>).

Aquest programa va iniciar-se el curs 2017-2018 i en 2022-2023 hi participen 454 alumnes de 31 centres educatius. A partir del 20-21 el programa s'externalitza primer amb l'empresa licitadora Fundesplai, i des del 2021-22 amb la Fundació Pere Tarrés. És també des del 2020-21 que s'ofereix només a centres d'alta i màxima complexitat. Un requisit és que el centre participi al programa Èxit per assegurar la coordinació conjunta en l'horari extraescolar de tardes. Els programes Èxit, Speak Up i Tangram tenen una dotació pressupostària anual de 1.300.000€

En aquest informe s'explica la metodologia que s'ha seguit, especialment la descripció dels participants – alumnat, Great Friends i professorat d'anglès dels centres educatius – i els instruments emprats. Seguidament, es fa referència a les anàlisis de dades i a les qüestions ètiques. La part central, però, l'ocupa la descripció dels resultats obtinguts tant a través dels qüestionaris i les bases de dades com dels grups de discussió. Al final de cada bloc de resultats es pot llegir una síntesi d'aquests. Per acabar s'esbossen les conclusions i es formulen preguntes pel debat i recomanacions. Esperem que sigui d'utilitat per la presa decisions en l'àmbit de les polítiques públiques, l'acció dels i les professionals i, en definitiva, que contribueixi a la millora del benestar de l'alumnat participant en aquest programa.

2. Objectius de l'avaluació

Els objectius per l'avaluació del programa Speak Up s'han centrat en tres aspectes clau:

1

Aportar dades i evidències sobre el procés d'implementació del programa.

2

Aportar coneixement sobre la cobertura i idoneïtat dels i les participants.

3

Aportar dades i evidències sobre els resultats assolits marcats pel programa Speak Up:

- Millorar la competència lingüística oral en anglès perquè l'alumnat participant esdevingui motor impulsor de la conversa en llengua anglesa a l'aula ordinària.
- Aportar eines i estratègies didàctiques innovadores al professorat d'anglès per al treball de la llengua oral.

Així mateix, s'ha explorat la satisfacció amb el programa per part dels agents implicats en l'avaluació: de l'alumnat en primer lloc, però també dels i les Great Friends i del professorat d'anglès dels centres educatius. S'assumeix que, per comprendre les realitats socials, cal conèixer la perspectiva de tots els agents socials implicats, especialment la dels mateixos infants i joves. Es treballa amb el convenciment que els infants i joves són persones expertes i informants clau de les seves pròpies vides.

L'objectiu últim de la recerca, especialment quan s'analitzen i avaluen els programes que emmarquen les actuacions de política pública en infància, és el de generar coneixement per promoure lògiques d'equitat educativa i social i, per tant, la recerca que presentem parteix del convenciment de la rellevància social de la investigació i d'aplicació dels seus resultats.

3. Mètode d'avaluació

S'ha seguit un **disseny metodològic mixt** amb recull i anàlisi de dades quantitatives i qualitatives. S'han aplicat **dos punts temporals de recollida de dades** per observar l'evolució de diversos aspectes del programa al llarg del curs, situant-se aquests al final del primer i tercer trimestre del curs escolar 2022-23.

Per tal d'assolir els objectius plantejats, s'han aplicat diverses tècniques de recollida de dades en funció de quatre fonts principals de dades:

- Les **memòries** de cursos anteriors¹.
- Les **bases de dades** oficials, totalment anonimitzades, amb les quals s'han dut a terme unes anàlisis secundàries.
- L'administració de **qüestionaris adreçats a alumnat, professorat d'anglès i Great Friends**, repetint l'administració dels mateixos al cap de sis mesos. És a dir, s'han contestat al **final del primer i tercer trimestre** del curs 2022-23. Els qüestionaris han generat dades quantitatives i qualitatives en tenir **preguntes tancades i obertes**.
- L'organització **de grups de discussió** amb agents clau.

3.1 Participants i mostra

La base de dades oficial anonimitzada contenia informació del total de l'alumnat participant al programa Speak Up des del curs 2016-17 fins al moment de l'avaluació del programa. És a dir, un total de **313** alumnes.

Els qüestionaris es van enviar al conjunt de participants del programa Speak Up al gener i el juny de 2023. A l'inici de l'avaluació del programa durant el curs 2022-23, el programa tenia:

- 384 alumnes matriculats, assistint dues tardes a la setmana fora de l'horari lectiu.
- 28 Great Friends.
- 23 professors/es d'anglès dels centres educatius de l'alumnat matriculat.

Cada alumne/a havia de contestar sobre ell/a mateix/a. En canvi, els i les Great Friends i el professorat d'anglès valoraven a cada alumne que tenien al grup d'Speak Up o a la classe, respectivament. La mostra resultant de la primera i la segona administració dels qüestionaris va ser la que es pot consultar a la Taula 1. Respecte a la segona administració del juny de 2023, tot i que l'objectiu era el d'obtenir respostes sobre el mateix alumnat a final de curs, el nombre de respostes va disminuir sensiblement, essent igualment una mostra valuosa.

¹ Figueras, C. (2022). *Programes Èxit, Tangram i Speak Up: Informe final*. Fundació Pere Tarrés.

Figueras, C & Terraza, V. (2022). *Programa Speak Up: Informe mensual (maig)*. Fundació Pere Tarrés.

Taula 1. Respostes dels qüestionaris a final del primer i tercer trimestre

Qui contesta el qüestionari?	Qüestionaris recollits a gener 2023 (%)*	Qüestionaris recollits a juny 2023
Alumnat	277 (72,1)	214
Great Friends (valoren als seus alumnes)	353 (91,9)	233
Professorat d'anglès (valoren als seus alumnes)	157 (40,9)	205
Total qüestionaris	787	652

*El percentatge s'ha calculat en base al total de participants al programa

Finalment, es van organitzar **tres grups de discussió** sobre el programa Speak Up, amb un **total de 20 participants** (Taula 2). Concretament, es va realitzar:

- 1 Grup de discussió amb 5 persones responsables de la coordinació del programa Speak Up als centres educatius.
- 1 Grup de Discussió al qual van participar 10 professionals de centres educatius.
- 1 Grups de discussió amb 5 Great Friends.

Taula 2. Participants segons perfil professional i districtes

Perfil professional	Districtes	Núm. participants
Coordinador/a de centre	Sants-Montjuïc, Ciutat Vella, Sant Martí, Nou Barris, Sant Andreu (+2 coordinadores tots els districtes)	5
Professorat d'anglès i coordinadora pedagògica d'Speak Up	Sants-Montjuïc, Ciutat Vella, Eixample, Nou Barris, Horta – Guinardó, Sant Andreu	10
Great Friends	Nou Barris, Gràcia, Sant Martí, Eixample, Sant Andreu, Ciutat Vella	5

3.2 Instruments

Per donar resposta als objectius d'avaluació es van elaborar dos instruments: els qüestionaris i els guions dels grups de discussió.

Pel que fa als **qüestionaris**, es van dissenyar sis models, tres que corresponien a l'administració del primer trimestre el gener de 2023 i tres a l'administració de final de curs. En cada administració n'hi havia un per cada agent: alumnat, Great Friends i professorat d'anglès. Les preguntes dels qüestionaris eren equivalents entre els grups, és a dir, es pretenia conèixer la valoració de cada agent sobre els mateixos temes, on les preguntes de l'alumnat eren d'autopercepció i les dels professionals d'atribució. Tots els qüestionaris eren anònims i d'autoadministració en format en línia a través d'un enllaç web. Tot i ser d'autoadministració, l'alumnat el contestava a l'aula del grup Speak Up perquè els i les Great Friends poguessin ajudar a llegir i entendre les preguntes a l'alumnat que ho necessités. Els qüestionaris tenien preguntes tancades (dicotòmiques, escales Likert de cinc punts de grau d'acord i escales de satisfacció d'onze punts) i preguntes obertes on es podia escriure lliurement una resposta de text. Els blocs eren els següents:

- Dades sociodemogràfiques de la persona que respon (3 agents)
- Assistència al programa (Great Friends)
- Assoliment de la competència lingüística en anglès i de l'aportació d'eines didàctiques per a l'aula (3 agents)
- Satisfacció amb el programa (3 agents)

El **guió dels grups de discussió** s'estructurava a partir dels següents tres blocs, que s'adaptaven a la composició del perfil de professionals de cada grup:

- **Bloc 1:** Context i funcions, en el qual es proposava discutir sobre els objectius del programa, les tasques principals dels i les participants, la coherència entre el disseny del programa i els objectius i el coneixement d'altres programes de suport educatiu.
- **Bloc 2:** Metodologia, per debatre la metodologia emprada, les seves fortaleses i debilitats, la coordinació entre tots els agents implicats i les propostes de millora.
- **Bloc 3:** Suports a la tasca, per debatre aspectes relacionats amb la formació, l'avaluació de la tasca i les necessitats de suport.

3.3 Procediment i aspectes ètics

La recerca ha comptat amb sis fases d'execució, seguint un procés seqüencial on el tancament de cada fase servia per acabar de dissenyar la següent:

1. Revisió de les memòries d'anys anteriors i estudis previs (novembre-desembre).
2. Disseny i aplicació del primer qüestionari (desembre-gener).
3. Disseny i realització dels grups de discussió (febrer-març).
4. Disseny i aplicació del segon qüestionari (maig-juny).
5. Debat dels resultats preliminars entre el CEB, la fundació Pere Tarrés i l'equip de recerca Liberi – UdG (juny).
6. Presentació pública dels resultats de la recerca a tots els participants (prevista per l'octubre).

Al llarg de tot el procés s'han mantingut reunions de treball mensuals amb la participació del CEB, la Fundació Perer Tarrés i l'equip de recerca de la UdG, per tal de consensuar els instruments, els procediments i els passos a seguir.

El Comitè d'Ètica i Bioseguretat de la Recerca de la Universitat de Girona va emetre un dictamen favorable a la recerca amb el codi de referència CEBRU0003-23. Totes les cartes explicatives de la recerca, les instruccions, els consentiments informats, les convocatòries dels grups i els enllaços als qüestionaris han estat enviats directament o bé pel CEB o bé per la Fundació. D'aquesta forma, l'equip de recerca no ha gestionat cap mena de dada identificativa dels participants (noms, adreces, etc.), assegurant que totes les dades de les bases de dades i dels qüestionaris que van arribar al grup de recerca eren anònimes. D'altra banda, es van recollir els consentiments informats dels i les professionals, de tot l'alumnat i dels progenitors o tutors/es legals de l'alumnat menor de catorze anys. Pel que fa als grups de discussió, en la seva transcripció i anàlisi es va procedir a la seva anonimització.

3.4 Anàlisi de dades

S'han dut a terme quatre processos d'anàlisi de dades, els dos primers de tipus quantitatiu i els dos darrers de tipus qualitatiu:

1. Anàlisi estadística amb descriptius bàsics i encreuament de variables de la **base de dades de l'alumnat** participant al programa Speak Up des del curs escolar 2016-17. Aquestes anàlisis han estat útils per donar resposta a l'objectiu de la implementació del programa i es poden consultar al punt 5.1.
2. Anàlisi estadística amb descriptius bàsics i encreuament de variables amb les respostes a les **preguntes tancades dels qüestionaris**. S'han realitzat anàlisis per conèixer:
 - Els resultats obtinguts als qüestionaris de gener i juny per cada agent.
 - La comparació dels resultats entre les respostes del gener i les de finals de curs dels tres agents per observar l'evolució i els canvis pel que fa als objectius d'assoliment d'hàbits d'estudi i competències bàsiques un cop finalitzat el programa a finals de curs.
 - L'emparellament de les dades dels tres agents del gener i del juny mitjançant un codi assignat a cada qüestionari pels responsables del programa, de cara a vincular

la resposta de cada alumne/a amb l'atribució i valoració del seu amic/a gran i tutor/a.

- Anàlisi de contingut, codificant i categoritzant les respostes a les **preguntes obertes dels qüestionaris**. S'han analitzat les preguntes que es feien als tres agents sobre *què els agrada més* i *què els agrada menys* del programa Speak Up. Pel que fa a la pregunta de **què t'agrada més**, l'alumnat ha escrit 511 respostes de text, els i les Great Fiends 433 i el professorat d'anglès 150; i a la pregunta de **què t'agrada menys**, 194, 271 i 27 respectivament. També s'han recollit els aspectes de millora del programa que indicava el professorat d'anglès. A la Taula 3 es pot consultar la categorització dels temes que han sorgit a partir de les seves respostes.
- Anàlisi de contingut, transcrivint, codificant i categoritzant les aportacions dels i les participants en els grups de discussió. Es pot veure la categorització dels principals temes sorgits en funció dels objectius d'avaluació a la Taula 4.

Taula 3. Respostes obertes als qüestionaris dels participants en el programa respecte als objectius de l'Speak Up

Objectius	Què t'agrada més?		Què t'agrada menys?		Altres propostes de millora	
		N. cites		N. cites		N. cites
1. Procés d'implementació	Metodologia, organització, funcionament	326	Metodologia, organització, funcionament	107	Desconeix el programa / no es pot avaluar	42
	Relacions/ coordinació	196	Relacions/ coordinació	69	Metodologia, organització, funcionament	12
2. Idoneïtat dels i les participants	Equitat	19	Equitat	5		
3. Assoliment de resultats	Assoliment competències en anglès	243	Motivació baixa	104	Assoliment competències en anglès	44
	Foment de la motivació	213	Assoliment competències en anglès	46		
	Satisfacció amb el programa Speak Up	61	Dificultat per al suport i acompanyament	25		
	Suport i acompanyament	36	Satisfacció baixa amb el programa Speak Up	6		

Taula 4. Categorització dels temes sorgits als grups de discussió

Objectius	Categories/temes	N. cites
1. Procés d'implementació	Metodologia	51
	Coordinació entre centres educatius i programes	41
	Suports directes	33
	Formació	27
2. Cobertura i idoneïtat dels i les participants	Cobertura	18
	Permanència	18
	Accés	15
	Altres programes de suport	5
3. Assoliment de resultats	Objectius	28

4. Resultats de l'avaluació

Els resultats es presenten en funció dels tres objectius de l'avaluació: el procés d'implementació del programa, les característiques de l'alumnat participant i l'assoliment d'objectius marcats pel mateix programa. A cada un es recullen, si s'escau, les dades generades a partir de les quatre fonts principals:

- Les bases de dades (d'ara endavant BBDD) proporcionades pel CEB sobre l'alumnat participant al programa des del curs 2016-17, sobre les que s'ha dut a terme una anàlisi secundària.
- Les respostes quantitatives als qüestionaris de gener i juny de l'alumnat, els i les Great Friends i el professorat d'anglès dels centres educatius. Inclou la comparativa entre els qüestionaris de gener i juny.
- Les respostes a les preguntes obertes *què t'agrada més i menys del programa Speak Up* als qüestionaris de gener per part de l'alumnat, els i les Great Friends i el professorat d'anglès dels centres educatius.
- Els grups de discussió formats per professionals del programa Speak Up i dels centres educatius.

4.1. Resultats sobre el procés d'implementació del programa

En aquest apartat es presenta l'evolució de les característiques dels i les participants del programa Speak Up des del seu inici, les característiques del conjunt de professionals implicat en la seva implementació actualment, les fortaleses i dificultats del programa segons els grups de discussió i els qüestionaris i, finalment, una síntesi dels principals resultats en relació amb la implementació del programa.

4.1.1 Evolució del programa entre el 2016-17 i el 2022-23

El total de l'alumnat participant en el programa Speak Up **des del curs acadèmic 2016-17 fins al 22-23** és de **1.768 alumnes**, segons la base de dades aportada pel CEB. A la Taula 5 es pot veure el nombre d'alumnes matriculats a l'inici de cada curs. La suma total de tots els cursos és de 2.138 matriculats, xifra superior a 1.768 donat que hi ha alumnes que es matriculaven a més d'un curs del programa.

Taula 5. Alumnat matriculat al programa Speak Up entre el 2016-17 i el 2022-23

Curs	Núm. alumnat matriculat	% N=1.768
16-17	345	16,1
17-18	76	3,6
18-19	510	23,9
19-20	461	21,6
20-21 (COVID, sense dades)	--	--
21-22	292	13,7
22-23	454	21,2
Total	2138	

A la base de dades, el 40,4% són nois i el 59,6% noies. Durant els cursos 2016-17 i 2017-18, hi havia una presència important d'alumnat de primària, arribant a més d'un 60% en el curs 2017-18. En els cursos vinents, el programa només va anar dirigit a l'etapa de secundària. Més de la meitat de l'alumnat que acudeix al programa es troba en 1r i 2n d'ESO, mostrant una distribució força estable al llarg dels anys, disminuint lleugerament a 3r d'ESO i **sent el curs de 4t d'ESO el que mostra menys alumnes matriculats/des** (Taula 6).

Taula 6. Percentatge d'alumnes que es matriculen al programa Speak Up segons nivell educatiu

Curs	2016/17 N=345	2017/18 N=76	2018/19 N=510	2019/20 N=461	2020/21	2021/22 N=292	2022/23 N=454
Educació primària	34,5	61,8	--	--	--	--	--
5è	14,8	25	--	--	--	--	--
6è	19,7	36,8	--	--	--	--	--
Educació secundària	65,5	38,2	100	100	--	100	100
1r	25,8	15,8	31,4	29,1	--	29,1	33,3
2n	18,8	10,5	27,5	29,3	--	32,2	26,9
3r	16,2	7,9	33	24,5	--	25	23,3
4t	4,6	3,9	19,2	17,1	--	13,7	16,5

Tot i que la distribució ha estat variable al llarg dels cursos, el programa ha tingut més implementació a centres educatius del districte de Nou Barris (més d'un quart de l'alumnat), seguit dels de Sants-Montjuïc, Ciutat vella, Sant Andreu i Sant Martí, sent minoritària la seva presència a la resta de districtes, sobretot en els darrers anys (Taula 7). Això s'explica sobretot tant perquè el programa s'adreça a alumnat en situació de vulnerabilitat i per això en districtes de rendes més altres no hi és, i sobretot perquè a partir del curs 2020-21 s'ofereix només a centres d'alta i màxima complexitat.

Taula 7. Percentatge d'alumnes que es matriculen al programa Speak Up segons el districte del centre educatiu

Districte	2016/17 N=345	2017/18 N=76	2018/19 N=510	2019/20 N=461	2020/21	2021/22 N=292	2022/23 N=454
1 Ciutat Vella	13,9	15,8	8,6	8,7	--	11	17,2
2 L'Eixample	8,7	1,3	5,7	4,1	--	2,1	1,8
3 Sants-Montjuïc	6,4	11,8	15,9	6,3	--	18,8	20,5
4 Les Corts	8,1	0	5,1	5,2	--	0	0
5 Sarrià-S. Gervasi	0	0	0	0	--	0	0
6 Gràcia	0	6,6	6,9	6,7	--	3,4	2,4
7 Horta-Guinardó	11,6	5,3	14,1	16,9	--	3,1	5,1
8 Nou Barris	16,8	36,8	24,3	25,6	--	40,8	29,3
9 Sant Andreu	28,4	15,8	10,2	18,4	--	8,2	13,4
10 Sant Martí	6,1	6,6	9,2	8	--	12,7	10,4
Total	100%	100%	100%	100%	--	100%	100%

Segons el país de naixement de l'alumnat, observant l'evolució al llarg dels anys, hi ha hagut una participació estable d'alumnat nascut a l'estranger (entre el 76-81%). Si s'observa la distribució per continents entre l'alumnat nascut a l'estranger, hi ha una gran presència d'alumnat procedent de països llatinoamericans (més de la meitat en els darrers anys) i de països de l'Àsia (aproximadament un quart de l'alumnat del programa) (Taula 8).

Taula 8. Percentatge d'alumnes que es matriculen al programa Speak Up segons el país de naixement

País de naixement	2016/17 N=345	2017/18 N=76	2018/19 N=510	2019/20 N=461	2020/21	2021/22 N=292	2022/23 N=454
Espanya	80,6	76,3	82	80,5	--	80,5	76,4
Fora d'Espanya	19,4	23,7	18	19,5	--	19,5	23,6
Total	100	100,0	100,0	100,0	--	100,0	100,0
Nascuts fora d'Espanya:							
Nord-Amèrica	1,5	0	0	0	--	0	0
Llatinoamèrica	35,8	44,4	46,7	50	--	57,9	53,3
Àfrica	3	16,7	5,4	5,6	--	14	5,6
Països de la UE	7,5	0	7,6	7,8	--	1,8	4,7
Països no UE	9	0	6,5	3,3	--	1,8	9,3
Àsia	43,3	38,9	6,1	33,3	--	24,6	27,1
Total	100%	100%	100%	100%	--	100%	100%

Pel que fa a les necessitats educatives de l'alumnat, es pot observar a la Taula 9 com en els darrers dos cursos ha incrementat el percentatge d'alumnes que es matriculen amb necessitats específiques, comparat amb els cursos d'abans de la Covid-19, que eren minoria, degut al gir que va donar al programa en prioritzar els centres d'alta i màxima complexitat. Ara bé, si s'analitza la seva presència pel tipus de necessitat, predomina la participació d'alumnat amb necessitats específiques de tipus socioeconòmiques, sent actualment només un 6% l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (d'ara endavant NESE) i un 2,2% el que té alguna discapacitat, percentatges molts menors als quals hi havia entre el 2016 i el 2019.

Taula 9. Percentatge d'alumnes que es matriculen al programa Speak Up segons necessitats educatives

Necessitats educatives	2016/17 N=345	2017/18 N=76	2018/19 N=510	2019/20 N=461	2020/21	2021/22 N=292	2022/23 N=454
Necessitats educatives							
Sí	2,6	3,9	4,3	6,1	--	32,5	29,5
No	97,4	96,1	95,7	93,9	--	67,5	70,5
Total	100%	100%	100%	100%	--	100%	100%
Tipus de necessitats:							
Discapacitats	11,1	0	9,1	14,3	--	2,1	2,2
Socioeconòmiques	55,6	66,7	54,5	50	--	82,1	88,1
NESE (dificultats/altes capacitats)	33,3	33,3	36,4	32,1	--	6,3	6
Discapacitats i socioeconòmiques	0	0	0	0	--	4,2	1,5
Discapacitats i NESE	0	0	0	3,6	--	0	0
Socioeconòmiques/NESE	0	0	0	0	--	5,3	2,2
Discapacitats, NESE i socioeconòmiques	0	0	0	0	--	0	0
Total	100%	100%	100%	100%	--	100%	100%

Finalment, a la Taula 10 s'observa com més de la meitat de l'alumnat que el curs 2016-17 va assistir al programa Speak Up ha estudiat batxillerat durant el curs 22-23, una quarta part cicles formatius de grau superior i menys del 14% cicles formatius de grau mitjà.

Taula 10. Tipus d'estudis que al 22-23 cursa l'alumnat que havia estat matriculat al programa Speak Up entre el 2016 i el 2021 per percentatges.

Tipus d'estudis que cursa l'alumnat al 2022/23	2016/17 N=345	2017/18 N=76	2018/19 N=510	2019/20 N=461	2020/21	2021/22 N=292
Educació primària	0	0	0	0	--	0,3
Educació secundària	5	33,3	1,1	33,2	--	85,8
Batxillerat	56,4	44,4	68,7	52,7	--	11,1
PFI, IFE i CFGB	0	0	0	0,8	--	0
CFGM, ESCM i CFAM	14,4	14,3	14	9,4	--	2,8
CFGS i CFAS	24,3	7,9	16,2	3,9	--	0
Total	100%	100%	100%	100%	--	100%

Nota. PFI = Programes de Formació i Inserció, IFE = Itineraris Formatius Específics, CFGB = Cicles Formatius de Grau Bàsic, CFGM = Cicles Formatius de Grau Mitjà, ESCM = arts escèniques de grau mitjà, CFAM = cicles formatius d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà, CFGS = Cicles Formatius de Grau Superior, CFAS = cicles formatius d'arts plàstiques i disseny de grau superior

4.1.2 Característiques dels i les professionals implicades en el programa Speak Up el curs 2022-23

Durant el curs 2022-23 el programa ha comptat amb 28 Great Friends, i 23 professors/es d'anglès referents dels alumnes matriculats al programa. A la Taula 11 es descriuen les principals característiques d'ambdós grups al curs 22-23.

Els i les Great Friends són majoritàriament dones i d'origen espanyol (només un 11% ha nascut a l'estranger). El conjunt de Great Friends és un col·lectiu jove, ja que la majoria té menys de trenta anys.

La seva totalitat està estudiant majoritàriament un grau, i en grau més baix un màster o un doctorat, tal com es demana als requisits de selecció. Les branques d'estudi més comunes són les ciències socials i jurídiques, seguit per les ciències de la salut i les arts i les humanitats, essent residual la participació de Great Friends de les branques de les ciències. Això pot ser degut a la població feminitzada d'amics/gues grans que formen part del programa, coincidint amb els biaixos de gènere existents en la nostra societat a l'hora d'escollir branca d'estudis.

Gairebé la totalitat dels i les Great Friends ha començat a treballar al programa Speak Up el curs 22-23. Això demostra l'alta mobilitat de Great Friends d'un curs a un altre.

Per acabar, una mica més de la meitat dels i les Great Friends parla habitualment català i castellà al programa, seguit de només el català o una barreja de català, castellà, anglès i altres llengües.

Pel que fa al professorat d'anglès participant al programa Speak Up, la majoria són dones, sent una proporció similar que en el col·lectiu de Great Friends. Més de la meitat tenen més de quaranta anys i gairebé la seva totalitat és d'origen espanyol.

Taula 11. Característiques de perfil dels i les Great Friends i el professorat d'anglès

Great Friends	Professorat anglès
<ul style="list-style-type: none"> - 77,8% dona/20,8% home/1,4% no binari - 23,9% (18-21 anys), 36,6% (22-25 anys) i 29,6% (26-30 anys). La resta en té més de 31 - 88,9% nascuts a Espanya (11,1% a l'estranger) 	<ul style="list-style-type: none"> - 81% dona/19% home - 37,2% (31-40 anys), 30,2% (41-50 anys), 32,5% (51-60 anys) - 96,2% nascut a Espanya (3,8% a l'estranger)
<ul style="list-style-type: none"> - 63,4% fa un grau universitari, el 28,2% un màster, 8,4% un doctorat <p>Les branques d'estudis són:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ciències socials i jurídiques (36,7%) - Arts i humanitats (26,8%) - Ciències de la salut (33,8%) - Ciències (2,8%) <p>El 100% va accedir a la universitat via batxillerat</p> <ul style="list-style-type: none"> - El 95,6% va començar a treballar a l'Speak Up el 2022 i el 4% el curs 2021-22. <p>L'idioma que fan servir habitualment és:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Català i castellà: 54,1% - Català: 15,3% - Català, castellà i anglès: 15,3% - Català, castellà, anglès i altres: 8,3% - Català, castellà i altres: 2,8% - Castellà i anglès: 2,8% - Castellà: 1,4% 	<p>Només 1/3 part del professorat ha seguit la formació inicial de principi de curs</p>

4.1.3 Fortaleses i dificultats de la implementació de l'Speak Up segons els grups de discussió

A través de l'anàlisi de contingut dels grups de discussió s'identifiquen quatre aspectes del procés d'implementació del programa Speak Up a destacar: la metodologia, la coordinació entre centres educatius i programa, els suports directes i la formació rebuda (Taula 12).

Taula 12. Temes tractats en els grups de discussió respecte al procés d'implementació del programa Speak Up

Temes (categories)	Subtemes (codis)	N. cites
La metodologia del programa		51
La coordinació entre centres educatius i programa	Descripció de la coordinació escola – equip de suport	41
	Elements que dificulten la coordinació escola – equip de suport	
	Accions per a promoure més coordinació	
Els suports directes	Es reconeixen suports	15
	S'identifiquen àmbits on fomentar més suports	18
La formació rebuda		27

En relació amb **la metodologia de treball** al llarg de les sessions, es recull que un dels elements que més valoren els i les Great Friends i els i les representants dels centres educatius és el fet d'**incloure activitats desafiantes i atractives** per l'alumnat. D'aquesta manera, se sent més motivat per desenvolupar les tasques.

“Perquè fer gramàtica i exercicis no els motiva tant. Crec que estan molt contents, és l'hora que prefereixen amb diferència. Porto tot el curs pensant activitats, però veig que funciona molt. També cal dir que soc la professora de l'institut més llançada a fer speakings, perquè normalment és tot més quadrat” (GD Representants dels centres educatius)

D'altra banda, es fa esment sobre com **es constaten avenços en la comprensió lectora i oral**.

“Crec que es nota que comencen a participar una mica més. L'oral sempre els costa molt, sobretot en llengües estrangeres. Jo penso que sí, que com a mínim fomenta que s'atreveixin més a parlar” (GD Representants dels centres educatius)

També es dona importància al fet de **treballar des del vincle** amb l'alumnat per crear un clima de seguretat i confiança. Finalment, destaquen algunes cites sobre com **s'acorda l'ús del mòbil** al llarg de les sessions i s'expressa que **les ràtios són adequades**.

“Per a mi és molt important perquè és clar fa poc que he començat amb ells i al principi vam tenir una xerrada sobre l'ús dels mòbils perquè feien servir molt el mòbil a classe i vaig decidir que durant aquesta hora i mitja havien de deixar-los (...) i bé veiem que ha estat molt positiu i sobretot això que es veu que tenen ganes” (GD Great Friends)

Quant a **la coordinació entre els centres i el programa Speak Up**, alguns/es Great Friends perceben que **a l'inici de curs es rep informació, però aquesta és insuficient** per desenvolupar la seva tasca amb el màxim rendiment. També, s'esmenta que **en general no hi ha un canal de comunicació durant el curs**.

“Depèn, en teoria ens haurien de donar, depèn del centre, el centre ens hauria d'explicar el perfil de cada alumne i tal, però a mi en cap dels dos centres m'ho van explicar. Encara no he tingut cap reunió amb cap profe ni res o sigui, aleshores no m'he marcat objectius així, però sí uns de generals” (GD Great Friends)

A l'hora de parlar sobre els elements que dificulten aquesta coordinació, s'exposa per part dels centres que **es desconeix la metodologia amb la qual es fa suport** dins el programa i que **l'alta mobilitat i multiplicitat d'agents** fa que els i les alumnes també estiguin més inestables ja que es trenca el vincle amb el o la Great Friend.

“Jo tampoc m'han explicat quina metodologia fan servir, però jo soc una persona curiosa i els pregunto als alumnes què fan a l'Speak Up. Hi ha alumnes satisfets amb el que fan i d'altres que diuen <<bueno>>. Però sí que és molt de fer activitats lúdiques i jocs i a partir d'un joc iniciar una conversa. És el que m'expliquen la majoria” (GD Representants dels centres educatius)

“El fet que fallessin aquestes persones han fet que la Pere Tarrés, des del meu punt de vista, o no ho tenia preparat o senzillament no tenia contemplat que això podia passar. Han substituït provisionalment un dia o dos a la persona que havia abandonat el projecte, però després l'han tornat a canviar. Aquests canvis, amb alumnes com els nostres, que ja costa molt que vinguin a la tarda i que mantinguin i que siguin sistemàtics, ha fet que molts d'ells abandonessin” (GD Representants dels centres educatius)

No obstant això, nombroses cites recullen accions per tal de promoure una millor coordinació entre aquests agents, de manera que **es proposen diferents mesures i eines**.

“Jo porto anys com a coordinador de centre amb els programes com Speak Up o Èxit i jo he notat un canvi a l'hora de la gestió de l'empresa externa. Abans la comunicació era molt més fluida. Quan un alumne falta dos dies seguits se sabia. El Great Friend o el coordinador es posava en contacte amb mi o amb el professor de l'alumne per explicar-li que estava faltant a classe. Ara no, de sobte t'envien el comunicat de baixa. No hi ha una comunicació fluida. No crec que sigui culpa ni dels coordinadors ni dels Great Friends, és un tema més penso d'empresa, que no sé si els han dit que han de fer aquest tràmit, sí que truquen a les famílies perquè evidentment, però no hi ha un feedback, no existeix. I torno a insistir, no crec que sigui problema dels coordinadors, és que penso que no tenen a les seves agendes i és una tasca que han de fer” (GD Representants dels centres educatius)

“Potser seria tan fàcil com tenir un registre d'assistència compartida o alguna cosa així, que hi tinguéssim accés tant els que estem com a referents com les persones que fan l'Speak Up. Que així hi poguéssim accedir i veure nosaltres què està passant” (Representants dels centres educatius)

Pel que fa als **suports directes que es reconeixen**, els i les Great Friends esmenten que **l'EOI fa un bon suport**, proporciona moltes eines per tal de dissenyar les sessions i proposa activitats per fer dins l'aula.

"A veure jo crec que hi ha moltíssim material jo crec que s'utilitza no sé un 1/3 de tot el material perquè hi ha molt però després tu vas buscant el que més t'interessa, adaptant-lo a la teva classe. Però jo crec que és molt útil que n'hi hagi tant perquè cada centre, cada classe, cada alumne necessita una cosa diferent i cobreix bé totes les necessitats de tots els centres" (GD Great Friends)

A més, d'aquest suport de caràcter extern, els i les **Great Friends també valoren positivament el suport que es donen entre ells i elles**, el qual resulta ser contextualitzat a les realitats i necessitats del moment.

"Perquè les formacions sempre comencem en els primers minuts com ha anat aquesta setmana o què no t'ha anat bé o què canviaries, què milloraries, i després amb algun dels coordinadors que tinc de vegades ens passa material ell. O l'altre dia el que no vam fer els dilluns de carnestoltes, que era lliure disposició, que ens van dir t'inventes una lesson plan i ho enviaré entre els meus Great Friends" (GD Great Friends)

En el moment d'identificar àmbits on es pot fomentar encara més suport, alguns representants dels centres educatius esmenten que hi ha **incoherències entre la lesson plan i les necessitats de l'infant** o del grup classe.

"Una cosa així d'aspecte negatiu de les formacions és que totes aquestes instruccions i la informació que ens donen està molt bé però què passa que això ho he parlat amb l'altra companya que depèn del centre i del grup és molt difícil pel tipus d'alumne poder fer el que ens diu l'EOI de donar instruccions, però el que és difícil és aconseguir que l'alumnat et segueixi o sigui el comportament de l'alumnat és difícil per al tipus... La part més conductual" (GD Great Friends)

També torna a sorgir l'aspecte de **l'alta mobilitat i multiplicitat d'agents**, la qual es valora en negatiu per tots les persones que han participat en els grups de discussió. Finalment, es recullen poques cites vinculades a la **millora de les condicions dels espais físics** on desenvolupar el suport i, específicament, un Great Friend comenta la **necessitat de més suport per contrarestar aprenentatges**.

"A mi el que em passa amb aquestes coses és que trobo que són molt teòriques. Què està bé conèixer i tal però al final et trobes en una situació i què fas? Perquè lo típic de 'vale això està malament tal', ja ho sabem tots, però, com a delicadesa o el tacte de com actuar. Que per sort amb aquestes situacions són dues situacions contades però mai més, però potser seria interessant treballar-ho amb els nens el tema de la violència de gènere, sexisme, tal o potser no. És el racó l'Speak Up per fer-ho? Llavors és això, que a vegades..." (GD Great Friends)

Respecte a **la formació rebuda**, la majoria de representants de centre han manifestat una **valoració negativa de la formació inicial** que es rep en iniciar el programa Speak Up cada any, en part també perquè cada any es repeteix la mateixa.

"Jo no ho veig útil. El fet que nosaltres, per fer una formació o no, se'ns concedeixi el programa Speak Up no té ni cap ni peus. Darrere d'aquests alumnes hi ha professionals que ja tenim més que justificada la nostra activitat docent. No cal que fem aquests cursos. Jo entenc que el facis un cop cada 5 anys, per reciclatge, però cada any fer el mateix curs les mateixes persones... no. A més tampoc el fas al teu centre. I si la condició és que el referent ha d'estar al centre mentre hi hagi el programa però has de fer la formació vull dir, no. És desorbitat. No crec que calgui fer aquesta formació. La llengua anglesa, tothom treballem per competències des de fa molts anys, no és una cosa nova. No descobrirem noves metodologies a la EOI. Ja en sabem. No cal fer aquesta formació perquè ens donin el SU" (GD Representants dels centres educatius)

No obstant, algunes veus valoren que els **continguts són adequats i vinculats a la pràctica**.

"Els que porteu molts anys potser no us és tan útil o us sembla repetitiu, però la meua part crec que pels novells pot ser interessant i plantejar-nos la pràctica docent, que podem millorar..." (GD Representants dels centres educatius)

També es recullen algunes cites sobre com **s'elaboren propostes de millora** envers aquesta formació. Per una banda, es proposa potenciar els espais d'intercanvi.

"El format podria ser en sessions molt més llargues i crec que el fet de compartir activitats que hem treballat i de saber què fan en un centre o altre doncs jo crec que és molt interessant. Però potser faltaria adaptar-ho, contextualitzar-ho una mica més a la realitat dels nostres centres" (GD Representants dels centres educatius)

Per altra banda, es demana **més formació en racisme i gènere**.

"A mi m'ha passat alguna vegada que ha sortit algun tema, una vegada una noia va explicar que un noi li havia dit alguna cosa pel carrer i llavors un nen va dir <<buena això és un compliment>> <<com un afalac>> com saps i és clar jo en aquests temes jo tinc la meua opinió molt clara i no sé, sí que m'ha passat que dic 'vale i això com ho parlo amb ells'. Sí que és veritat que hem fet aquesta sessió aquí de 'Empieza por educar' o així i altres cops que es van queixar. Van dir com <<el moro este no sé què>> i llavors em vaig quedar com, no sé què fer" (GD Great Friends)

4.1.4 Què agrada més i menys de l'Speak Up pel que fa al seu funcionament

A continuació s'exposen els resultats que fan referència al procés d'implementació del programa segons cada agent i que sorgeixen a partir de les respostes obertes dels qüestionaris administrats el gener de 2023. S'identifiquen qüestions relatives als següents elements: a) metodologia, organització i funcionament i b) relacions i coordinació.

A la Taula 13 es presenta un resum dels temes tractats per cada element i el nombre de cites textuais que l'alumnat, els i les Great Friends i el professorat han escrit per cada tema, veient com cadascun adquireix diferent importància segons l'agent. També es presenten els aspectes a millorar del programa segons el professorat d'anglès.

Taula 13. Temes relacionats amb la metodologia, organització i funcionament i les relacions i la coordinació segons els tres agents (respostes de text al qüestionari)

	N. cites Alumnat	N. cites Great Friends	N. cites Professorat
METODOLOGIA, ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT			
Què t'agrada més?			
Activitats educatives atractives per l'alumnat	171	23	1
Conformació de grups reduïts	2	37	13
Estratègies pedagògiques del/la Great Friend	20	1	0
Activitats en grup i treball en equip	5	19	1
Aprenentatges diferenciats de l'escola	10	4	1
Valoració positiva de la composició de l'alumnat	0	10	2
Tenir en compte els interessos de l'alumnat	1	5	0
Què t'agrada menys?			
Valoració negativa de la composició de l'alumnat	12	50	0
Pocs dies o hores de suport educatiu	14	3	1
Limitacions de les condicions de l'espai físic	10	4	0
Manca de temps lliure / temps per berenar	10	0	0
Demanda de continguts relacionats amb les tasques escolars	2	1	0
Aspectes a millorar del programa			
Desconeix el programa / no es pot avaluar			42
Metodologia, organització, funcionament			12
RELACIONS I COORDINACIÓ			
Què t'agrada més?			
Relacions positives entre iguals	48	57	1
Establiment de vincles afectius entre alumnes i Great Friends	59	6	0
Clima positiu a l'aula	25	0	0
Què t'agrada menys?			
Dificultats de coordinació entre great friends i professorat d'anglès	0	23	6
Manca de sentit de pertinença al grup	10	12	0
Dificultats de relació amb les famílies	0	17	0
Dificultats de relació entre alumnes i great friends	0	1	0

A) METODOLOGIA, ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT

Què t'agrada més del programa Speak Up?

Una gran quantitat de cites per part de l'alumnat evidencia la seva satisfacció envers el bon funcionament del programa Speak Up, especificant que els agraden molt les **activitats educatives atractives**. Segons aquesta informació, s'analitza com les programacions didàctiques planificades al llarg de les sessions resulten ser agradables i molt ben valorades pels alumnes.

“Les activitats són molt entretingudes” (Alumna)

En consonància amb aquest fet, els i les alumnes també valoren molt positivament **les estratègies pedagògiques dels i les Great Friends**, el seu acompanyament i la metodologia que fan servir per compartir coneixement.

“Com expliquen les professores les coses que s’han de fer” (Alumne)

L’alumnat també es mostra molt receptiu amb els elements que es treballen durant les sessions de l’Speak Up, ja que s’hi produeixen **aprenentatges diferenciats de l’escola** ordinària.

“Poder practicar les coses que no es fan a classe d’anglès normal i fer un anglès més avançat que no es practica a classe normal” (Alumne)

“Aprenem de forma pràctica i no teòrica” (Alumne)

Els i les Great Friends valoren positivament la **conformació de grups reduïts**, ja que consideren que aquesta estratègia permet atendre millor les necessitats individuals dels infants. Seguint el mateix fil, els agrada que es duguin a terme **activitats en grup** i posen el focus en el **treball en equip** com a mètode vàlid i rellevant a tenir present dins el programa.

“Que fa que treballi en equip, és una persona amb molt carisma i això la motiva” (Great Friend, dona)

Un altre element que destaquen és la **valoració positiva de la composició de l’alumnat** i, d’acord amb aquest fet, la facilitat o l’agilitat per dinamitzar els respectius grups i propostes didàctiques o lúdiques.

“M’agrada que pugui estar en contacte amb companys més enllà dels de la seva classe i que els pugui tenir com a models positius” (Great Friend)

El professorat d’anglès també ressalta la seva valoració positiva de la **conformació de grups reduïts**.

Què t’agrada menys del programa Speak Up?

De la mateixa manera que hi ha cites de Great Friends esmentant que els agrada la composició de l’alumnat, també n’hi ha que mostren una **valoració negativa de la mateixa composició de l’alumnat**. En alguns casos, mostren la seva preocupació perquè els i les alumnes que es troben dins el mateix grup són d’edats molt diferents i, per tant, amb unes necessitats educatives i específiques molt diverses.

“No té prou nivell com per seguir la majoria d’activitats sense necessitar traduccions” (Great Friend)

Alguns/es alumnes tenen la percepció que el programa Speak Up ofereix **pocs dies o hores de suport educatiu**, fent evident així que els agradaria poder tenir més dies per venir al programa i gaudir del suport.

“Que a vegades no dona temps a tot i es fa curta la classe” (Alumne)

Els alumnes també identifiquen **limitacions de les condicions de l'espai físic** on es desenvolupen les sessions i destaquen la **manca de temps lliure** o bé la **manca de temps per berenar**, necessitat que, segons la seva visió, és molt rellevant.

“Trobo que es podria fer 15 minuts més tard perquè tinc poc temps per menjar i descansar una mica a casa” (Alumne)

Alhora, tot i que només són dues cites, hi ha alumnes que manifesten que els continguts que es treballen dins el programa no guarden relació amb allò que s'aprèn dins l'aula ordinària, per la qual cosa hi ha una **demanda de continguts relacionats amb les tasques escolars**.

Finalment, cal dir que els/les professors/es d'anglès quasi no esmenten elements que no els agraden del programa quant a la seva metodologia o organització. No obstant això, quan es pregunta al professorat d'anglès quins aspectes es podrien millorar, un alt nombre de cites exposen que hi ha un **desconeixement envers el programa**, sobre la seva metodologia i les dinàmiques que s'hi duen a terme. Per aquest motiu, hi ha moltes cites que esmenten que no ponen opinar sobre quelcom desconegut.

“No conec què es fa exactament en aquest programa, no conec què treballen ni la metodologia de treball. Per tant, no ho puc valorar gaire” (Professora d'anglès)

D'altra banda, hi ha algunes cites que esmenten que el programa podria **preparar als infants per als exàmens oficials** externs o bé es proposa poder **fer activitats més dinàmiques**.

“Hauria de preparar-se per la part oral del B1 de les proves de Cambridge” (Professor/a d'anglès)

“Que sigui el més dinàmic possible perquè no senti que continua la classe d'anglès.” (Professora d'anglès)”

B) RELACIONS I COORDINACIÓ

Què t'agrada més del programa Speak Up?

Pel que fa a les **relacions** dins el programa Speak Up, els i les Great Friends i l'alumnat mostren una alta xifra de cites parlant sobre com els agraden les **relacions positives entre iguals**. Els infants estan satisfets/es amb els/les companys/es del grup i els/les Great Friends valoren aquesta bona cohesió de grup.

“Que estic amb gent amb qui m'agrada estar” (Alumna)

Específicament, l'alumnat genera un alt nombre de cites exposant la seva satisfacció envers l'**establiment de vincles afectius entre alumnes i Great Friends**. Els nois i les noies se senten a gust amb els seus representants, així com segurs dins l'espai de confiança que s'ha generat, també valorant el **clima positiu a l'aula**.

Què t'agrada menys del programa Speak Up?

Els i les Great Friends exposen alguns comentaris sobre com no els agraden les **dificultats de coordinació entre Great Friends i el professorat d'anglès**. Encara que siguin poques, algunes cites per part dels i les docents exposen el mateix neguit.

“La resposta de <<Gens satisfeta>> amb la relació amb el tutor i amb les famílies l'he posat, però voldria destacar que no tenim cap relació ni amb el tutor ni amb les famílies” (Great Friend)

Alguns/es Great Friends aporten cites sobre com valoren que hi ha una **manca de sentit de pertinença al grup**, fet que també és analitzat i compartit per alguns infants. D'aquesta manera, es posa de manifest certes dificultats de cohesió entre alguns infants, que a la pràctica fa que no se sentin còmodes.

“A l'inici del programa va necessitar adaptació social al grup degut a que no coneixia als companys; sumant-se al fet que hi ha companys molt més extravertits esdevenint una dificultat per l'alumna” (Great Friend)

“Té relacions socials no igualitàries” (Great Friend, no binari)

Finalment, un altre element que els i les Great Friends han volgut destacar és la **dificultat de relació amb les famílies dels infants**. Opinen que si tinguessin més oportunitats de vinculació amb les famílies, siguin més o menys formals, contribuiria a la millora del rendiment acadèmic dels infants.

“M'agradaria un tracte més proper amb la família i el tutor per entendre millor la seva situació” (Great Friend, dona)

4.1.5 Síntesi dels principals resultats pel que fa al procés d'implementació

- Segons les dades que consten al Consorci d'Educació de Barcelona, l'Speak Up es va **iniciar al curs 2016-17** i des de llavors s'hi han matriculat un total de **1.768 alumnes**, dels cursos d'educació secundària (de primer a quart), amb **més participació de noies** (59,6%) que de nois (40,4%), sent una quarta part del **districte de Nou Barris**, seguit dels de Sants-Montjuïc, Ciutat vella, Sant Andreu i Sant Martí.
- En conjunt, hi ha una participació estable d'**alumnat nascut a l'estranger** (76-81%), incrementant-se l'alumnat procedent de països llatinoamericans (més de la meitat) i de països de l'Àsia (aproximadament un quart de l'alumnat).
- S'ha observat també un increment en els darrers dos cursos **d'alumnat amb necessitats específiques**, sent bàsicament **de tipus socioeconòmic**, només el 6% consta com l'alumnat amb NESE i un 2,2% amb alguna discapacitat.
- Del conjunt de l'alumnat que el curs 2016-17 va assistir a l'Speak Up, més de la meitat **ha estudiat batxillerat** durant el curs 22-23, una quarta part **cicles formatius de grau superior** i menys del 14% **cicles formatius de grau mitjà**.
- Durant el curs 22-23 el programa ha comptat amb **28 Great Friends**, i **23 professors/es d'anglès** referents de l'alumnat matriculat. El 61,4% dels casos l'alumnat hi participa a proposta del professor/a d'anglès de l'institut i el 28,9% a iniciativa seva. El 82,9% del professor/a d'anglès va fer un traspàs d'informació sobre l'alumne al Great friend. La majoria de Great Friends són noies (el 60,5% de 18 a 25 anys) i han nascut a Espanya. Estan cursant o ja han acabat un grau universitari (és un requisit d'admissió) sent **la branca d'estudi més comuna la de les ciències socials i jurídiques**. La seva gran majoria van començar a treballar al programa durant el curs 22-23. La majoria de professorat d'anglès són dones, sobretot de la franja de 31 a 50 anys, nascudes a Espanya i només un terç ha seguit la **formació inicial de principi de curs**.
- S'han abordat tant per part de **professionals com de l'alumnat aspectes relacionats amb la metodologia de treball**. Tant els i les Great Friends com els centres educatius coincideixen amb incloure activitats desafiantes i atractives i l'alumnat valora les estratègies pedagògiques i la mateixa metodologia. També, que suposin aprenentatges diferenciats de l'escola. A més, es treballa des del vincle i els centres educatius constaten avenços en la comprensió lectora i oral.
- Un àmbit en el qual s'identifica la necessitat de millores és el relatiu a la **coordinació entre els centres educatius i Great Friends i es formulen propostes**. Els i les Great Friends perceben que la informació que reben a l'inici de curs és insuficient i que durant el curs no hi ha un canal de comunicació. Els i les docents expressen desconèixer la metodologia amb la qual es fa suport dins el programa i que l'alta mobilitat i multiplicitat d'agents genera inestabilitat.
- Els i les Great Friends reconeixen el suport de l'Escola Oficial d'Idiomes a la seva tasca, però valoren que hi ha incoherències entre el *lesson plan* i les necessitats de l'infant.
- **Sobre la formació que reben els i les professionals**, si bé els i les Great Friends consideren que els seus continguts estan vinculats a la pràctica, els i les docents en general, la valoren negativament. Es fan **propostes de millora** com fomentar els espais d'intercanvi o incorporar continguts específics com el racisme i el gènere.
- Per agents, tant Great Friends com representants dels centres educatius valoren la conformació de grups reduïts com un dels aspectes més positius. En negatiu, els aspectes que més destaca l'alumnat són els dies o hores de suport educatiu, les limitacions de les condicions de l'espai físic i la manca de temps per berenar. Els i les Greats Friends identifiquen la manca de relació amb les famílies com l'aspecte que menys els hi agrada.

4.2. L'alumnat participant: accés i cobertura

A continuació es descriuen les principals característiques de l'alumnat que accedeix al programa Speak Up al curs 2022-23, els punts forts i febles del programa en relació amb l'accés i cobertura del programa des del punt de vista dels i les professionals i una síntesi dels resultats obtinguts sobre la idoneïtat i l'equitat del programa Èxit.

4.2.1 Com és l'alumnat del programa Speak Up del curs 22-23?

A través de les respostes de l'alumnat, dels i les Great Friends i del professorat d'anglès dels centres educatius en els qüestionaris administrats als mesos de **gener i juny del 2023**, s'ha pogut realitzar un major aprofundiment en les seves característiques. Això permet identificar quins són els destinataris actuals del programa, informació fonamental per prendre decisions des de l'àmbit de les polítiques públiques. En principi, l'alumnat que va al programa Speak Up ha de ser proposat pel seu professor/a d'anglès del centre educatiu. Als qüestionaris, les respostes ens indiquen que el 61,4% del professorat d'anglès ha proposat l'alumne/a a participar en l'Speak Up. En canvi, el 28,9% reconeix que va ser a iniciativa de l'alumne/a entrar al programa i la resta que ho va proposar una altra persona de l'institut. També el 82,9% afirma que va fer un traspàs d'informació sobre l'alumne/a al Great Friend.

En aquest apartat es presenten algunes gràfiques que mostren els resultats obtinguts. No obstant això, es recomana consultar-les en format interactiu a la web: <https://www.udg.edu/ca/grupsrecerca/liberi/projectes-de-recerca/avaluacio-de-programes>

En aquest enllaç es poden veure les característiques de l'alumnat segons:

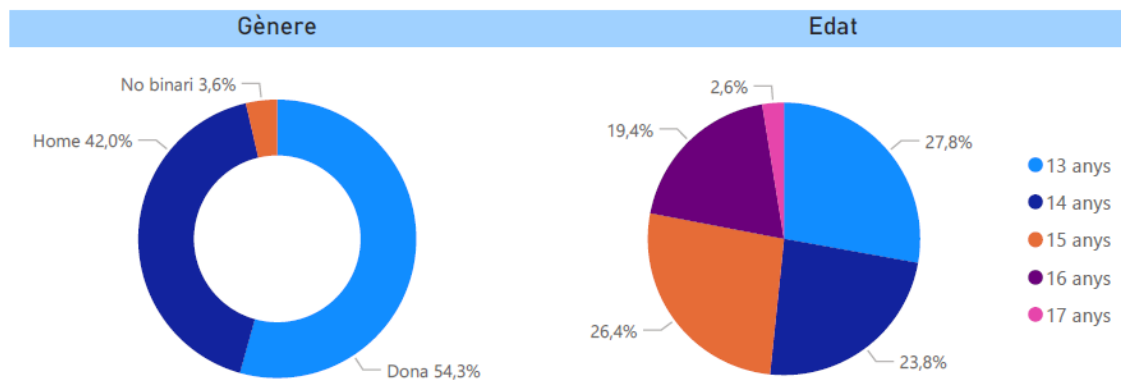
- Gènere
- Edat
- Curs i etapa escolar
- País de naixement de l'alumnat i dels seus progenitors
- Llengua habitual a la llar

A més, si es consulta de manera interactiva, es poden creuar les dades segons totes aquestes variables.

Als qüestionaris del gener, els Great Friends van valorar un total de 353 alumnes, els professors/es d'anglès 157 i entre el mateix alumnat van contestar els qüestionaris 277 alumnes. Al juny, els i les Great Friends en van valorar 233, el professorat 105 i van ser 214 els alumnes que van contestar els qüestionaris.

Al Gràfic 1 es pot observar que la participació al programa Speak Up es lleugerament més alta per part de les noies (54,3%) i que el 3,6% es defineixen amb gènere no binari. La distribució de l'alumnat participant al Speak Up per edats és bastant igualada (excepte alguns pocs de disset anys), estant el 52% matriculat a 1r i 2n d'ESO i el 48% a 3r i 4t. El 5,9% de l'alumnat ha repetit algun curs o ha tingut una incorporació escolar tardana.

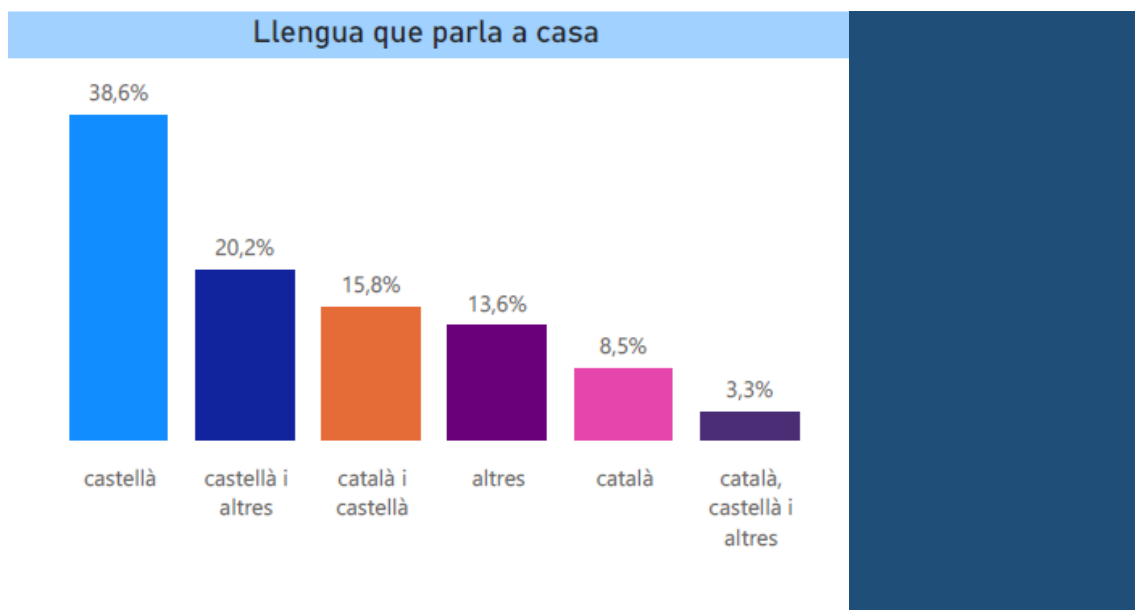
Gràfic 1. Gènere i edat de l'alumnat

Un 22% de l'alumnat ha nascut a l'estranger, i el 63,4% són fills/es de famílies d'origen estranger, dada que només està reflectida als qüestionaris, ja que no es recull a la BBDD del CEB. Per àrees de procedència, l'origen dels progenitors és el següent:

- Àsia: 38,2%
- Espanya 36,6%
- Llatinoamèrica: 26,8%
- Àfrica: 12,7%
- Països d'Europa No UE: 3,3%
- Països de la UE: 2,8%

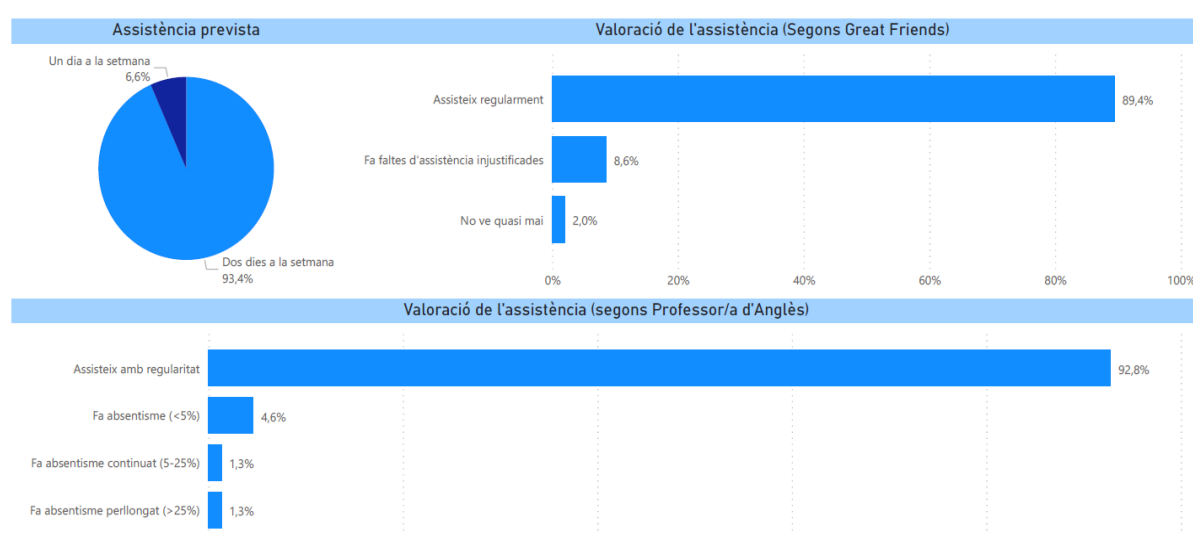
Gràfic 2. Llengua habitual que es parla a la llar de l'alumne

Segons informa l'alumnat (gràfic 2), el castellà és la llengua habitual majoritària en el 38,6% de l'alumnat i un 8,5% de l'alumnat només parla el català a casa, però entre els nascuts a Espanya l'ús del català augmenta. La resta són combinacions entre castellà, català i altres llengües. Per exemple, les altres llengües parlades són xinès, rus, àrab, anglès, urdú, ucraïnès, hindi, tagàlog, etc.

El 7,2% de l'alumnat fa algun tipus d'absentisme a classe i el 10,6% al programa Speak Up, coincidint amb els que només han de venir un cop per setmana. La majoria assisteixen dos cops per setmana (Gràfic 3). L'assistència tant al centre educatiu com al programa Speak Up s'ha mantingut al llarg del curs de manera estable.

Gràfic 3. Assistència al programa Speak Up i a classe

Ara bé, si analitzem **el motiu de baixa** del conjunt de l'alumnat matriculat al programa Speak Up durant el curs 2022-23 (479 alumnes), s'observa que han estat baixa una tercera part de l'alumnat i els principals motius han estat la falta d'interès i la incompatibilitat horària (Taula 14).

Taula 14. Permanència al programa Speak Up i motius de baixa

	N. alumnes (%)
Han arribat a final de curs	322 (67,2)
Han estat baixa del programa	157 (32,8)
Motius de baixa:	
Falta d'interès	70 (14,6)
Incompatibilitat horària	44 (9,2)
Absentisme	21 (4,4)
No especificat	11 (2,3)
Canvi ce/domicili	6 (1,2)
Motius familiars/personals	6 (1,2)
Canvi de programa	5 (1,1)
Total alumnat	479 (100)

4.2.2 El punt de vista dels i les professionals sobre la cobertura, la permanència i l'accés del programa Speak Up

A partir de les aportacions recollides als grups de discussió, es recullen els resultats relatius a l'objectiu 2, que exposen la visió dels i les professionals sobre la cobertura, la permanència i l'accés al programa Speak Up (Taula 15).

Taula 15. Temes tractats en els grups de discussió respecte a les característiques de l'alumnat participant en el programa Speak Up

Temes (categories)	Subtemes (codis)	N. cites
Limitacions en la cobertura	Espai beneficiós però amb limitacions	6
	Dificultats degut als grups heterogenis	6
	Les limitacions de places són excloents	3
	Desconcert pel baix nivell d'anglès	2
	Dificultats per aprendre el nivell bàsic d'anglès	1
La permanència és alta i les baixes estan tipificades	Les baixes són minoritàries	18
	Baixa per alta mobilitat dels Great Friends	
	Baixes per no cobrir les expectatives	
Els motius i dificultats d'accés	Per cobrir places tenint un alt nivell d'anglès	8
	Pel nivell alt d'anglès	5
	Per gaudir d'una extraescolar	2
Altres programes de suport		5

Pel que fa a la **cobertura** del programa Speak Up i a les seves limitacions, es recullen cites de representants dels centres educatius que fan referència a com l'Speak Up, si bé és un **espai beneficiós, presenta limitacions** i s'identifiquen també **dificultats a causa dels grups heterogenis**.

“No, són places limitades. En el nostre cas tenim 10 places només. Si pogués tenir el doble de places jo estaria encantat” (GD Representants dels centres educatius)

“Teníem també el dilema de potser aquest alumant que té molt de nivell i d'altres que tenen moltes dificultats” (GD Representants dels centres educatius)

També s'esmenta com les **limitacions de places són excloents** i que molts altres alumnes podrien entrar dins el programa. Alguns/es Great Friends **han exposat desconcert pel baix nivell d'anglès** de l'alumnat i n'hi ha d'altres que mostren **dificultats per aprendre el nivell bàsic d'anglès**.

“Jo com a cosa que no es cobreix de necessitats diria que nosaltres intentem ensenyar-los anglès però si els estudiants tenen molt poc nivell d'anglès no podem cobrir les necessitats d'aprendre el nivell bàsic de l'anglès, com la gramàtica, vocabulari sí, però

sobretot la gramàtica que és el que ensenya l'escola i això nosaltres com a Great Friends se suposa que no ho ensenyem però hi ha molts nens que sí que ho necessiten perquè no tenen aquest nivell" (GD Great Friends)

Es valora, de forma global, que la **permanència** al programa Speak Up és alta i que les baixes estan tipificades. Segons la perspectiva dels representants de centre, **les baixes són minoritàries** i s'exposen comentaris sobre com hi ha hagut **baixes a causa de l'alta mobilitat dels i les Great Friends**.

"Nosaltres realment no tenim moltes baixes. En tenim alguna. Moltes no" (GD Representants dels centres educatius)

"El que sí afecta a les expectatives de l'alumnat és la baixa dels Great Friends. El fet de veure dos tres persones passar com a Great Friends els desmotiva per continuar, perquè no tenen un referent estable" (GD Representants dels centres educatius)

Tot i que siguin poques, hi ha cites que exposen que es produeixen **baixes perquè no s'han pogut cobrir les expectatives de l'alumnat**.

"Sí que és veritat que hem tingut algunes baixes d'alumnes i que un cop a través dels tutors hem anat parlant amb ells, ens han comentat per exemple un alumne que va dir 'jo em pensava que seria más de speaking' llavors no sé, tinc alguns alumnes que no ... que queden un pèl decebuts perquè no és el que es pensen que és (GD Representants dels centres educatius)"

Quan es parla sobre l'**accés** al programa, es recull informació per part dels representants de centre sobre com, **per cobrir les places, es tenen en consideració alumnes que no tinguin un alt nivell d'anglès**.

"Aleshores, per intentar omplir el grup s'ofereix el recurs a alumnes amb diferents nivells i els alumnes que tenen un nivell més baix, aquesta frustració de no poder parlar com la resta, doncs els fa una mica frenar-se, obrir-se i no continuar el curs següent" (GD Representants dels centres educatius)

D'altra banda, s'esmenta que sí que se selecciona l'alumnat pel seu **alt nivell d'anglès** i també pel fet de **gaudir d'una extraescolar**.

"El criteri de selecció és molt fàcil, està obert a tothom perquè és difícil omplir, però sí que intentem en cas que hi hagi molts candidats doncs intentar que aquells que tenen un interès real en aprendre i millorar les seves competències orals i els proposem com a candidats, ho expliquem a les famílies i amb el vistiplau dels alumnes comencem a engegar el programa" (GD Representants dels centres educatius)

"Nosaltres tenim el dubte de si podíem barrejar alumnat amb molt de nivell, però que realment a nivell econòmic no tenien possibilitats d'anar a extraescolars o acadèmies fora de l'institut perquè les famílies no s'ho poden permetre o tenen menys recursos" (GD Representants dels centres educatius)

4.2.3 Què agrada més i menys de formar part del programa Speak Up

Pel que fa a la cobertura i idoneïtat del programa Speak Up, a continuació s'exposen les dades recollides en les respostes obertes del qüestionari en relació amb l'accés i permanència al programa i els possibles aspectes a millorar del programa, observant-se diferències segons qui ho exposa (Taula 16).

Taula 16. Temes relacionats amb l'accés i permanència al programa segons els tres agents (respostes de text al qüestionari)

	N. cites Alumnat	N. cites Great Friends	N. cites Professorat
Què t'agrada més?			
Disposar d'un espai de suport educatiu gratuït	11	3	5
Què t'agrada menys?			
Propostes d'ampliar l'accés al programa	0	0	5

A) ACCÉS I PERMANÈNCIA AL PROGRAMA

Què t'agrada més del programa Speak Up?

Segons l'opinió de l'alumnat, un total d'11 cites exposen que els agrada molt poder disposar d'un **espai de suport educatiu gratuït**. El mateix element és valorant també per algunes cites per part del professorat i dels i les Great Friends.

"Te permite aprender inglés gratuitamente" (Alumna)

Què t'agrada menys del programa Speak Up?

Un total de 5 cites per part del professorat d'anglès exposen **propostes d'ampliar l'accés al programa** a altres infants.

"Seria genial que, a part de fer un programa com Speak Up per a l'alumnat que ja va bé en anglès, també es pogués oferir alguna opció a l'alumnat que té dificultats en anglès i no té la possibilitat d'assistir a una acadèmia i/o extraescolar pagant" (Professora d'anglès)

4.2.4 Síntesi dels principals resultats pel que fa a l'accés i la cobertura

Les respostes als qüestionaris han servit per aprofundir en les característiques de l'alumnat i donar resposta a quins són els destinataris actuals del programa.

- Entre el seu alumnat, la **participació de noies** és lleugerament més alta i el 3,6% del total es defineix com a **no binari**. Son alumnes d'entre 13 i 16 anys i el 5,9% **ha repetit algun curs** o ha tingut una incorporació tardana.
- El 22% de l'alumnat ha **nascut a l'estranger** i el 63,4% són **fills/es de famílies d'origen estranger**, dada que només està reflectida als qüestionaris, ja que no es recull a la BBDD del CEB. Per regions de procedència, destaca Àsia, Llatinoamèrica i Àfrica.
- El castellà és la **llengua habitual** (38%) i només el 8,5% utilitza el català, tot i que l'ús del català augmenta entre l'alumnat nascut a Espanya. La resta són combinacions entre castellà, català i altres llengües (xinès, rus, àrab, anglès, urdú, ucraïnès, hindi, tagàlog, etc).
- El 7,2% de l'alumnat fa algun tipus d'**absentisme** a classe i el 10,6% al programa Speak Up, coincidint amb els que només han de venir un cop a la setmana.
- La majoria assisteix dos cops per setmana. L'**assistència** tant al centre educatiu com al programa Speak Up s'ha mantingut al llarg del curs de manera estable.
- Una tercera part (N=157) dels 479 alumnes matriculats durant el curs 2022-23 van ser **baixa**, identificant com els principals motius la falta d'interès i la incompatibilitat horària.

En els grups de discussió s'identifiquen opinions rellevants entorn de les limitacions, la permanència i l'accés del programa Speak Up.

- Destaquen dos tipus de **limitacions**. Des de la perspectiva dels centres educatius s'assenyala que el nombre de places és limitat i que altres alumnes podrien entrar dins el programa. Des de la perspectiva dels i les Great Friends, les limitacions es situen a partir de les dificultats d'atendre a grups heterogenis segons nivells i es mostra desconcert pel baix nivell d'anglès de l'alumnat.
- Hi ha consens en valorar que la **permanència** al programa és bastant alta, que les baixes estan tipificades, que són minoritàries i que hi influeix l'alta mobilitat dels i les Great Friends.
- En relació amb l'**accés**, apareixen referències dels centres educatius que afirmen cobrir places incorporant alumnes que no tenen un alt nivell d'anglès. Igualment, també s'apliquen criteris com gaudir d'una extraescolar gratuïta a partir de l'interès de l'alumnat.

Les preguntes obertes als qüestionaris permeten recollir opinions relatives a possibles aspectes de millora del programa, identificant diferències segons qui ho exposa.

- L'alumnat valora la gratuïtat de l'espai de suport educatiu i alguns docents voldrien que l'Speak Up oferís atenció a l'alumnat amb majors dificultats d'anglès.

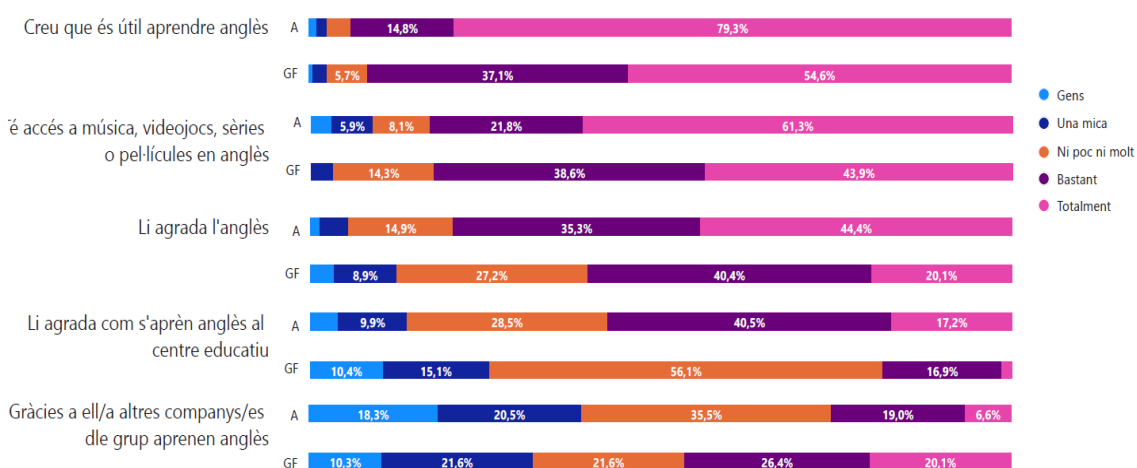
4.3 Assoliment de la competència lingüística en anglès i la didàctica de la llengua

En aquest apartat es presenta la percepció de l'alumnat, els i les Great Friends i el professorat d'anglès dels centres educatius en relació amb l'assoliment de la competència lingüística en anglès i la didàctica de la llengua. Seguidament, s'analitza la seva evolució al llarg del curs 2022-23 una vegada han passat pel programa Speak Up. Finalment, s'exposa el que ha agradat més i menys als tres agents sobre l'assoliment d'aquesta competència i el suport rebut.

4.3.1 Percepció sobre l'assoliment de competències i didàctica de la llengua segons els tres agents

En general la majoria de l'alumnat afirma que els agrada molt l'anglès, i encara més sovint ho diuen les noies, l'alumnat nascut a l'estranger i el que està cursant 3r i 4t de l'ESO. A més, creuen que és molt útil aprendre'l (94%) i també la majoria exposen que tenen accés a material audiovisual en anglès, sobretot en els darrers cursos de l'ESO (Gràfic 4).

Gràfic 4. Competència lingüística en anglès segons l'alumnat i els i les Great Friends*

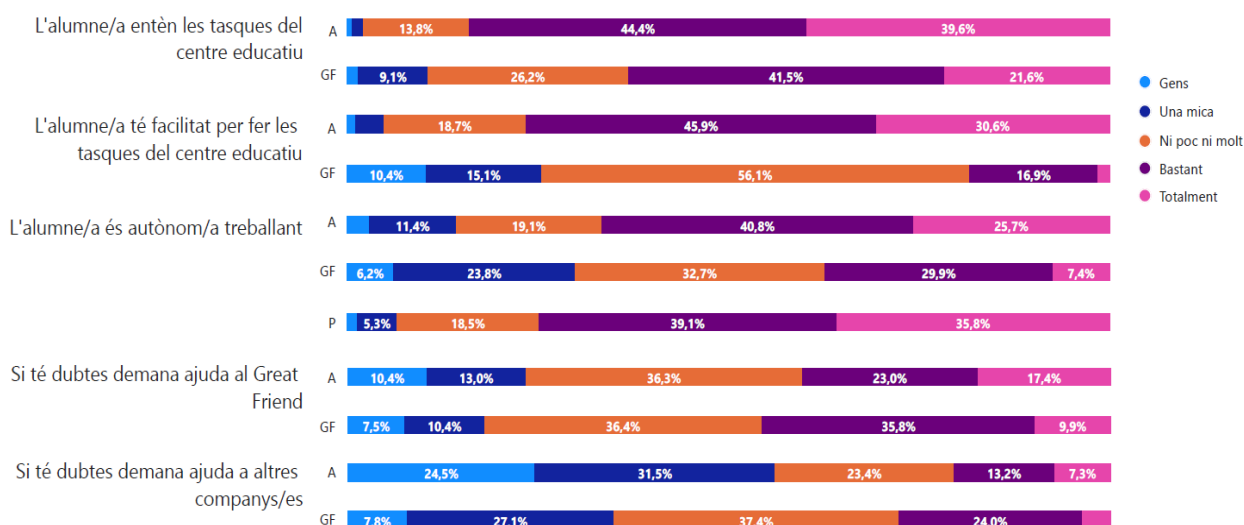

*A=Alumnat, GF=Great Friend

En canvi, només a la meitat de l'alumnat li agrada bastant com s'aprèn l'anglès al seu centre educatiu. Hi ha una visió especialment crítica en els darrers cursos de l'ESO i en l'alumnat que ha nascut a Espanya.

Són pocs els que pensen que gràcies a ells i elles els seus companys i les seves companyes de classe aprenen l'anglès, tot i ser un dels objectius principals del programa.

Gràfic 5. Tasques i hàbits d'estudi al programa Speak Up segons l'alumnat i els i les Great Friends*

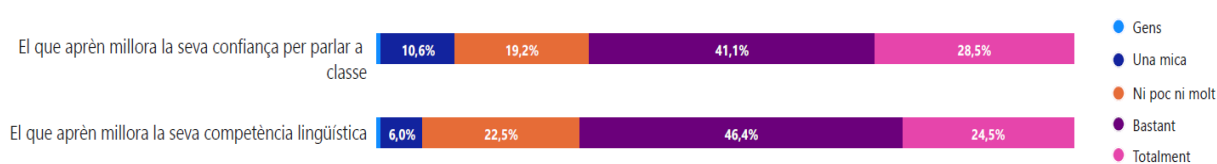
*A=Alumnat, GF=Great Friend

Al Gràfic 5 es pot observar com la major part de l'alumnat considera que entén les tasques del centre educatiu (opinió més comuna en els nois) i tenen facilitat per fer-les, alhora que es consideren força autònoms treballant (més sovint en l'alumnat de 3r i 4t d'ESO). En canvi, menys de la meitat de l'alumnat demana ajuda als i les Great Friends per fer les tasques i es podria dir que en aquest aspecte quasi no compten amb els companys i les companyes.

Si comparem les valoracions entre els dos agents, els i les Great friends emeten valoracions significativament menys positives en comparació amb les que fa l'alumnat en tots els elements analitzats. No obstant això, els i les Great Friends emeten valoracions més altes en considerar que sí que demanen ajuda als companys i les companyes i als i les Great Friends, i que els companys i les companyes també aprenen anglès gràcies a la participació de l'alumne al programa.

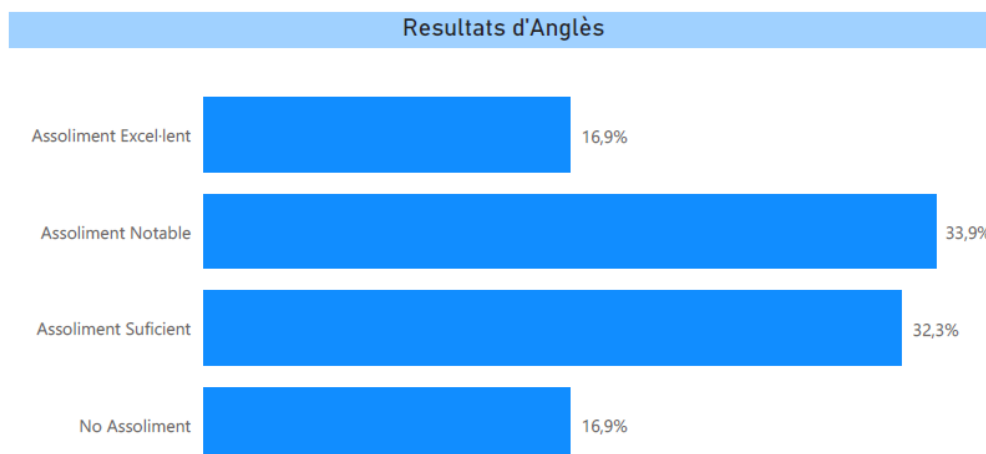
El professorat valora que més de la meitat de l'alumnat millora la seva confiança per parlar a classe i la seva competència lingüística, coincidint que l'alumnat que suspèn és també amb el que no s'observa aquesta millora (Gràfic 6).

Gràfic 6. Valoració del professorat d'anglès

Segons el professorat (Gràfic 7), només el 16% de l'alumnat que participa en l'Speak Up no assolix els continguts del curs. Un terç mostra un assoliment suficient i un altre terç un assoliment notable, restant un 16,9% que obté un assoliment excel·lent.

Gràfic 7. Qualificacions a finals del primer trimestre per part del professorat d'anglès

4.3.2 Evolució de la competència lingüística i didàctica de la llengua al llarg del curs

Si es comparen les respostes dels qüestionaris de l'alumnat entre els mesos de gener i juny, no s'observen diferències significatives pel que fa a la motivació d'estudiar anglès, la valoració de les pròpies competències i els hàbits d'estudi, mantenint-se així en els valors que acabem d'exposar.

Els i les Great Friends perceben que a l'alumnat li agrada estudiar anglès encara més. Alhora, els/les professors/es d'anglès valoren que ha millorat la seva competència lingüística i han adquirit més confiança en l'expressió oral anglesa. Tanmateix, els percentatges d'assoliment d'excel·lent, notable i suficient han augmentat i pràcticament no hi ha alumnes que no hagin assolit l'assignatura d'anglès, passant en aquest cas d'un 16,9% a un 2,5% (Taula 17).

Taula 17. Qualificacions d'anglès segons el professorat (percentatges)

Qualificació Anglès	Gener	Juny
Assoliment excel·lent	16,9	32,5
Assoliment notable	33,9	41,2
Assoliment suficient	32,3	23,8
No assoliment	16,9	2,5
Total	100%	100%

4.3.3 El punt de vista dels i les professionals sobre l'objectiu d'assoliment de la competència lingüística en anglès

A través dels grups de discussió es recullen els punts de vista dels i les professionals sobre l'objectiu d'assoliment de la competència lingüística en anglès. A la Taula 18 es mostren els diferents temes tractats en relació amb l'assoliment dels objectius del programa.

Taula 18. Temes tractats en els grups de discussió respecte a l'assoliment d'objectius

Temes (categories)	Subtemes (codis)	N. cites
Objectius	Centrats en la comprensió lectora	12
	Varien en funció del context	8
	Centrats en l'àmbit socioemocional	5
	No centrats en el fet que l'alumnat sigui referent lingüístic	3

A l'hora d'abordar els objectius de l'Speak Up en els grups de discussió, tant els i les representants dels centres educatius com els i les Great Friends exposen que aquests objectius estan **centrats en la comprensió lectora** i també que **varien en funció del context** en el qual es troben.

"Els hi faig tasques amb mi o juguem o fem diàlegs o fins i tot minirepresentacions, perquè agafin confiança i perquè vegin que l'anglès serveix per a alguna cosa, per comunicar-se" (GD Representants dels centres educatius)

"Jo personalment depèn del centre com a cada centre hi ha uns tipus de nens i diferents nivells, doncs els objectius lingüístics són diferents. Per exemple, amb alguns que tenen més nivell per exemple doncs aconseguim que tingui més facilitat a l'hora de parlar que puguin tenir més nivell i llavors els que tenen més nivell o sigui igual o sigui que té un nivell més alt però ho adquireixen més de mica en mica, més adaptat al nivell, al nivell del centre i de cada nen" (GD Great Friends)

"Nosaltres som un CMC (centre de màxima complexitat) i a nosaltres el programa ens ha servit per poder obrir la possibilitat d'aprendre l'anglès a un alumnat més divers perquè si fins ara es demanava que fos alumnat amb unes notes, que ja haguessin tingut les matèries totes assolides, hem pogut donar accés a altres tipus d'alumnat que també necessiten aquest recurs. Ha sigut molt útil per arribar a aquest tipus d'alumnat" (GD Representants dels centres educatius)

Alhora, els i les Great friends esmenten que els objectius també estan **centrats en l'àmbit socioemocional** i **no en què l'alumnat esdevingui referent lingüístic** dins l'aula ordinària.

"Crear un vincle tant amb l'escola com amb l'anglès com amb nosaltres i amb els seus companys" (GD Great Friends)

"A mi, com a molt, em comenten avui he fet una presentació d'anglès i m'ha anat superbé i tal ah guai però res" (GD Great Friends)

4.3.4 Què agrada més i menys respecte als aspectes relacionats amb l'aprenentatge de la llengua anglesa

A continuació s'exposen els resultats sobre l'assoliment de les competències lingüístiques en anglès, que sorgeixen de les respostes obertes dels qüestionaris administrats el gener de 2023. Concretament, apareixen els següents elements: a) assoliment de les competències lingüístiques en anglès, b) motivació i c) suport i acompanyament. En tots els elements s'incorporen les opinions dels tres agents (Taula 19) sobre què els agrada més i què els agrada menys i, a més, s'inclouen les propostes de millora que fa el professorat d'anglès.

Taula 19. Temes relacionats amb l'aprenentatge de la llengua anglesa segons els tres agents (respostes de text al qüestionari)

	N. cites Alumnat	N. cites Great Friends	N. cites Profess orat
ASSOLIMENT COMPETÈNCIES EN ANGLÈS			
Què t'agrada més?			
Millora de la competència oral	33	45	55
Millora de l'aprenentatge de l'anglès en general	38	26	17
Millora de l'aprenentatge de vocabulari de l'anglès	11	8	4
Espai no relacionat amb els deures	5	1	0
Què t'agrada menys?			
Limitacions per a fomentar l'aprenentatge de l'anglès	8	20	1
Actituds que dificulten l'assoliment de l'aprenentatge de l'anglès	5	10	2
Aspectes a millorar segons el professorat d'anglès			
Millora de la competència oral			23
Millorar les estructures en anglès			13
Millora de l'aprenentatge de vocabulari en anglès			8
LA MOTIVACIÓ			
Què t'agrada més?			
Fomentar una actitud / experiències positives	0	148	25
Gaudir de l'aprenentatge	26	1	0
Autoeficàcia de l'alumnat	0	12	1
Què t'agrada menys?			
Actituds de cansament i desmotivació de l'alumnat	3	43	0
Comportaments distorsionadors	10	32	0
Problemes d'assistència i puntualitat / obligatorietat en l'assistència	1	13	2
SUPORT I ACOMPANYAMENT			
Què t'agrada més?			
Proporcionar ajuda / acompanyament	11	13	1
Espai de confiança	0	10	1
Què t'agrada menys?			
Dificultats de suport a diverses necessitats	2	10	4
Dificultats per enfortir l'autoestima baixa de l'alumnat	0	7	2

A) ASSOLIMENT DE LA COMPETÈNCIA LINGÜÍSTICA EN ANGLÈS

Què t'agrada més del programa Speak Up?

Tot i que són els tres agents que emfatitzen la **millora de la competència oral** en anglès, és el professorat d'anglès qui aporta més cites. Aquestes valoracions mostren que el programa Speak Up aporta beneficis en aquest aspecte, ja que l'alumnat participant és conscient de les seves millores.

“L'ajuda a millorar la competència oral de l'anglès” (Professora d'anglès)

“Aquest programa permet a l'alumna tenir més oportunitats per practicar oralment l'anglès adquirint més fluïdesa” (Great Friend)

“Speak up m'està ajudant molt a practicar la meva oralitat perquè a l'institut no ho practiquem massa al ser un grup gran” (Alumna)

Força alumnes esmenten haver assolit millores **en l'aprenentatge de l'anglès en general** i de **vocabulari**, coincidint també amb els comentaris positius dels i les Great Friends i el professorat d'anglès. Quelcom que és específicament valorat en positiu per l'alumnat és concebre l'Speak Up com un **espai no relacionat amb els deures**.

“El que més m'agrada de Speak Up és que aprenem vocabulari que a classes no s'aprèn” (Alumna)

Què t'agrada menys del programa Speak Up?

Alguns/es Great Friends exposen que allò que menys els agrada en relació amb **l'assoliment de competències** són l'existència de **limitacions** per a poder **fomentar l'aprenentatge de la llengua anglesa**.

“Aquesta alumna presenta necessitats de desenvolupar altres habilitats que no només comprenen l'àmbit del Speaking. És una alumna que possiblement necessita més temps que l'ofert en les sessions” (Great Friend)

“El seu nivell general de domini de la llengua anglesa denota una necessitat de potenciar altres àmbits i no únicament el Speaking, que és el focus principal del programa” (Great Friend)

Ahora, un altre àmbit en el qual s'identifiquen les limitacions són les **actituds que dificulten l'assoliment d'aprenentatges en anglès**.

“No parlar en anglès no té cap conseqüència real i ho sap, per la qual cosa no sempre intenta fer l'esforç de parlar en anglès” (Great Friend)

Aspectes a millorar sobre l'assoliment de competències en anglès del programa Speak Up

Segons la percepció del professorat d'anglès, els aspectes de millora tenen a veure amb la **competència oral**, les **estructures gramaticals** i l'aprenentatge de **més vocabulari**.

“Necessita millorar l'estructura per a construir frases correctes” (Professora d'anglès)

“Necessita adquirir més vocabulari” (Professora d'anglès)

B) MOTIVACIÓ

Què t'agrada més del programa Speak Up?

Pel que fa a la **motivació**, els i les Great Friends aporten nombroses evidències sobre com els agrada i posen en valor el fet de fomentar **actituds i experiències positives** per l'alumnat a partir de la seva participació en el programa. Els professors d'anglès també hi coincideixen.

“També li està servint per a guanyar confiança en si mateixa pel fet de participar activament” (Great Friend)

Des de la perspectiva de l'alumnat, l'aspecte valorat positivament és que els agrada i motiva **gaudir de l'aprenentatge**.

“M'agrada perquè les coses que fem són divertides i amb les quals es pot aprendre” (Alumna)

Alhora, els i les Great Friends associen l'**autoeficàcia de l'alumnat** com l'aspecte que més agrada.

“És una alumna que presenta molta implicació en el seu aprenentatge” (Great Friend)

Què t'agrada menys del programa Speak Up?

Allò que més desagrada als i les Great Friends en relació amb la **motivació** són les **actituds de cansament** i la mostra de **desmotivació** de l'alumnat. D'altra banda, també esmenten que hi ha **comportaments distorsionadors**, aspecte també identificat pel mateix alumnat.

“Altera l'ambient de classe i interromp constantment als seus companys i Great Friend” (Great Friend, dona)

“Quan no callen els companys i no els deixen explicar” (Alumna)

Finalment, els Great Friends també esmenten que hi ha **problemes d'assistència i puntualitat** al programa, de la mateixa manera que perceben que l'**obligatorietat en l'assistència** és un factor que condiciona i afecta de forma directa la motivació dels infants.

“Va venint a algunes classes però falta bastant” (Great Friend)

“Que els meus pares m'obliguen a anar. Es fa llarg” (Alumne/a, no binari)

C) SUPORT I ACOMPANYAMENT

Què t'agrada més del programa Speak Up?

En relació amb l'àmbit de **suport i acompanyament**, el que més agrada als i les alumnes i Great Friends és el fet de proporcionar ajuda i acompanyament.

“Aprofita per preguntar tots els dubtes que pot tenir respecte de la matèria” (Great Friend)

D'altra banda, els i les Great Friends posen en valor que l'Speak Up és un **espai de confiança** en el que l'alumnat es troba bé:

“El programa li ofereix un espai informal on expressar-se sense por” (Great Friend)

“La meua professora de Speak Up m'ajuda molt en les tasques que fem i en moltes coses més” (Alumne)

Què t'agrada menys del programa Speak Up?

Els i les Great Friends expressen **dificultats de suport** per tal d'atendre a les **diverses necessitats, aspecte també identificat pel professorat d'anglès dels centres educatius i en grau més baix per l'alumnat**.

“A vegades no li he donat tota l'atenció que necessitava perquè m'he centrat més en aquells que necessitaven més ajuda. També el tipus d'activitats han de ser a vegades massa guiades per a ell, però ho han de ser per als altres” (Great Friend)

També, els i les Great Friends assenyalen l'existència de **dificultats per enfortir l'autoestima baixa de l'alumnat**, coincidint també amb el professorat d'anglès.

“Necessitaria tenir un grup encara més petit per poder fer un acompanyament real en el seu aprenentatge” (Great Friend)

4.3.5 Síntesi dels principals resultats pel que fa a l'assoliment de la competència lingüística en anglès i la didàctica de la llengua

En les respostes als qüestionaris s'han identificat resultats relatius a l'assoliment de la **competència lingüística, la didàctica de la llengua i hàbits d'estudi**:

- En relació amb la percepció sobre l'assoliment de competències lingüístiques, la major part de l'alumnat afirma que els **agrada molt l'anglès**, sobretot a les noies, a l'alumnat nascut a l'estranger i el de 3r i 4t de l'ESO. La majoria considera que aprendre l'anglès és molt útil i acostumen a tenir accés a material audiovisual en anglès.
- Per altra banda, només a la meitat els agrada bastant **com s'aprèn l'anglès al seu centre educatiu**, essent més crític l'alumnat dels darrers cursos d'ESO i el nascut a Espanya.
- **Són pocs** els i les alumnes que valoren que gràcies a ells i elles **els companys i les companyes de classe aprenen l'anglès**.
- La major part de l'alumnat entén les tasques del centre educatiu, té facilitat per fer-les i **es considera autònom treballant** (més a 3r i 4t d'ESO). Menys de la meitat demana ajuda als i les Great friends per fer les tasques i quasi no compten amb els/les companys/es.
- En comparar les valoracions entre els dos agents sobre els hàbits d'estudi, en general **els i les Great Friends puntuen més baix que l'alumnat**, a excepció del fet de demanar ajuda i que els/les companys/es aprenen anglès gràcies a la participació de l'alumnat participant.
- El professorat valora que més de la meitat de l'alumnat millora la **seva confiança per parlar a classe** i la seva competència lingüística en anglès.
- Segons el professorat, al final del primer trimestre, el 16% de l'alumnat no assoleix els continguts del curs, un terç mostra un assoliment suficient, un altre terç notable i un 16,9% excel·lent. A final de curs no s'observen respostes diferents pel que fa a la motivació d'estudiar anglès i a la valoració de les mateixes competències i hàbits d'estudi, però els **percentatges d'assoliment excel·lent, notable i suficient augmenten**, i pràcticament no hi ha alumnes que no hagin assolit l'assignatura d'anglès (s'ha passat d'un 16,9% a un 2,5%).
- En relació amb el que agrada més, alumnes, Great Friends i professors/es d'anglès coincideixen i emfatitzen **la millora de la competència oral en anglès**. Força alumnes esmenten haver assolit millores en l'aprenentatge de l'anglès en general i de vocabulari, coincidint amb la resta d'agents. L'alumnat valora en positiu que el programa és un **espai no relacionat amb els deures**.
- En relació amb el que agrada menys, els i les Great Friend assenyalen **limitacions pel foment de l'aprenentatge de l'anglès**. També que dificulten el mateix aprenentatge, ja que pel professorat d'anglès l'Speak Up s'hauria de millorar en competència oral, estructures gramaticals i aprenentatge de més vocabulari.

En relació amb la **motivació**, el que agrada més segons els i les Great Friends és **fomentar actituds i experiències positives en l'alumnat**, així com la seva autosuficiència. Segons l'alumnat, **gaudir de l'aprenentatge**. El que agrada menys segons els i les Great Friend són les actituds de **cansament**, la mostra de **desmotivació** de l'alumnat i els problemes d'assistència i puntualitat, coincidint amb l'alumnat també els comportaments distorsionadors.

El **suport i l'acompanyament rebut** és una qüestió que també agrada a alumnat i Great Friends. Segons els i les Great Friends, l'Speak Up és **un espai de confiança**. El que agrada menys a Great Friends i professorat són les dificultats de suport per atendre a les diverses necessitats. A més, coincideixen assenyalant dificultats per enfortir **l'autoestima** baixa de l'alumnat.

Des dels **grups de discussió**, tant els i les representants dels centres educatius com els i les Great Friends exposen que els objectius estan centrats en la comprensió lectora. Específicament, els i les Great Friends els contextualitzen segons l'institut i els centren en l'àmbit socioemocional. **No s'observa que s'orientin en què l'alumnat esdevingui referent lingüístic dins l'aula ordinària.**

4.4 Satisfacció amb el programa Speak Up

El darrer bloc de resultats correspon a l'anàlisi de la satisfacció envers el programa Speak Up d'alumnat, Great Friends i professorat d'anglès del curs 2022-23. En primer lloc, es presenten les valoracions sobre la satisfacció dels diferents agents i la seva evolució al llarg del curs. En segon lloc, es presenten les valoracions qualitatives que han fet els diferents agents sobre el programa Speak Up. Per acabar, es presenta una síntesi dels resultats més rellevants.

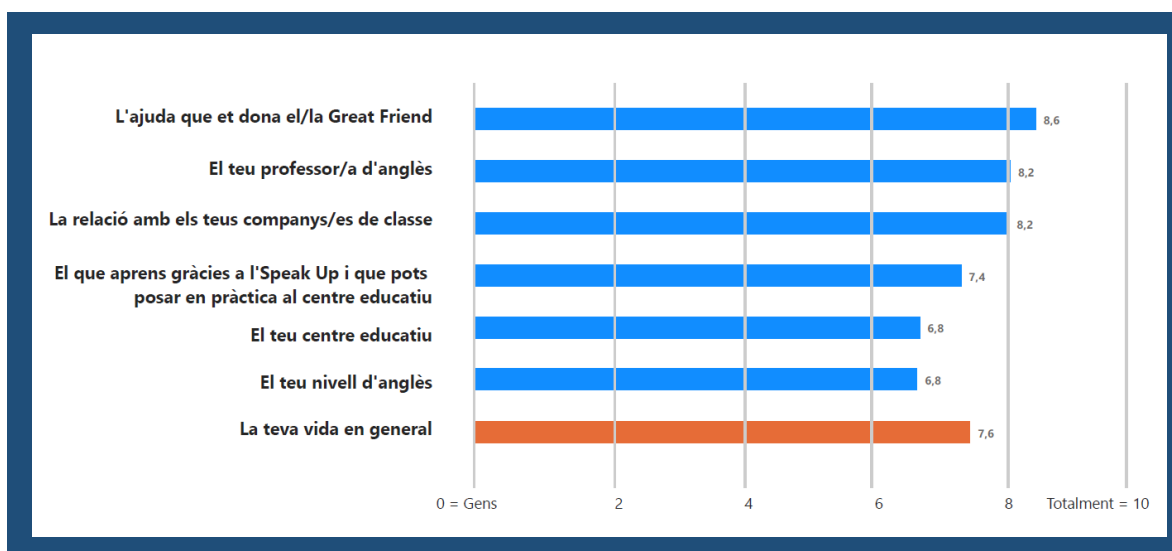
4.4.1. Satisfacció amb el programa i evolució durant el curs

Tal com es mostra al Gràfic 8, l'alumnat mostra una satisfacció alta (8,4) pel que fa a l'ajuda que li ofereix el/la Great friend. Aquesta satisfacció és més alta entre les noies, l'alumnat d'origen estranger i el de 3r i 4t d'ESO. També hi ha una alta satisfacció amb l'ajuda del professorat d'anglès (8,2) (sobretot per part de l'alumnat d'origen estranger) i la satisfacció amb la relació amb els/les companys/es de classe (8,2). En canvi, moderen la seva satisfacció pel que fa a posar en pràctica a classe el que aprenen al programa. A final de curs, la satisfacció amb el/la professor/a d'anglès baixa de 8,1 a 7,4 punts.

La satisfacció de l'alumnat disminueix quan se li pregunta pel seu centre educatiu (6,8), sent menys crític l'alumnat estranger i el de 1r i 2n d'ESO, i el seu nivell anglès (6,8).

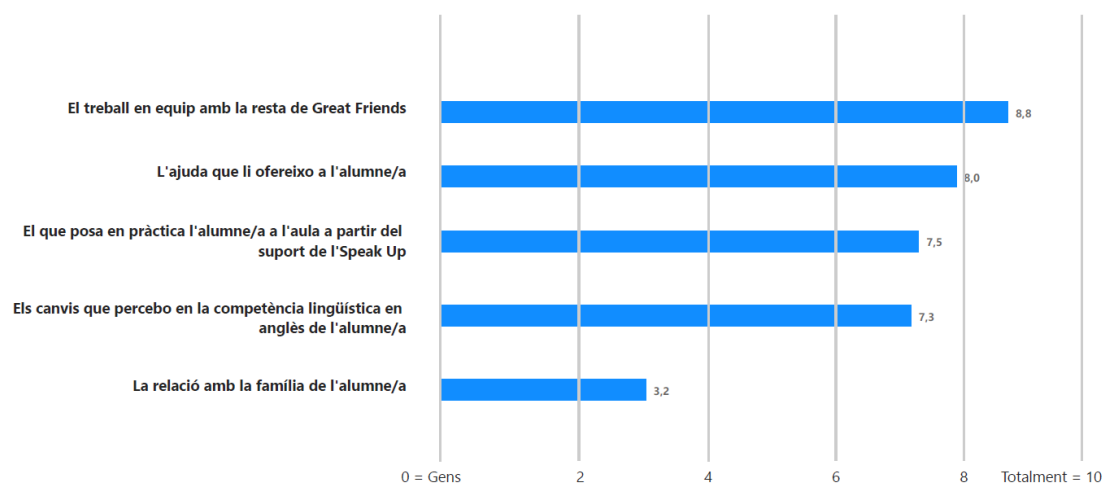
En relació amb la satisfacció amb la seva vida en general, la puntuació és mitjana-alta (7,6), mostrant-se els nois per sobre de la mitjana respecte de les noies i sobretot amb l'alumnat de gènere no binari, que presenta una satisfacció vital molt baixa.

Gràfic 8. Satisfacció amb aspectes escolars per part de l'alumnat

Per la seva banda, els i les Great Friends (Gràfic 9) mostren molta satisfacció amb el treball en equip (8,8) i amb l'ajuda que li ofereixen a l'alumnat (8). La puntuació baixa sensiblement amb el que l'alumnat posa en pràctica a classe a partir del que aprenen al programa (7,5) i amb els canvis percebuts en la millora de la competència lingüística (7,3). Destaca la gran manca de satisfacció amb la relació amb la família de l'alumne/a (3,2). A finals de curs, augmenta la satisfacció amb els canvis que perceben en l'assoliment de competència lingüística de l'alumnat i amb l'ajuda que li ofereix com a Great Friend.

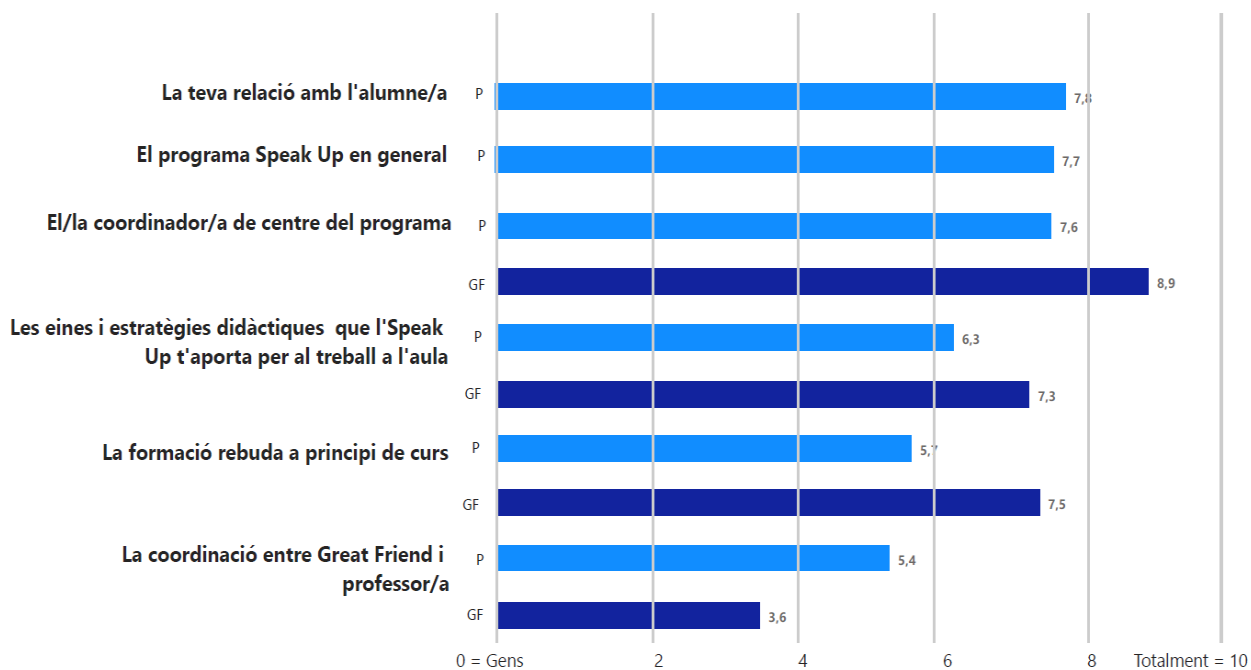
Gràfic 9. Satisfacció amb aspectes del programa per part dels i les Great Friends

Si es comparen les valoracions entre Great Friends i professorat (Gràfic 10), els i les Great Friends estan més satisfets i satisfetes amb la coordinació del programa, les eines i estratègies aportades (que augmenta a finals de curs) i la formació rebuda, presentant valoracions més baixes per part del professorat. Ambdós grups presenten una satisfacció baixa amb la coordinació entre agents, especialment per part dels Great Friends.

El professorat mostra una satisfacció mitjana-alta amb el programa Speak Up i la seva relació amb l'alumnat, que augmenta a final de curs.

Gràfic 10. Satisfacció amb aspectes del programa per part dels i les Great Friends i el professorat d'anglès*

* GF=Great Friend, P=Professorat

Finalment, al qüestionari administrat a final de curs se'ls preguntava als tres agents si pensaven que el programa havia ajudat l'alumnat a parlar millor l'anglès i a obtenir millors notes. Tant els i les Great Friends com el professorat s'hi mostren bastant d'acord, però l'alumnat és menys optimista. Respecte a si es considera que l'Speak Up ha suposat ajudar als companys/es de classe de l'institut a millorar el seu anglès, el professorat és el que s'hi mostra més d'acord i qui, en general, pensa que s'han complert les expectatives que tenien respecte al programa (Taula 20).

Taula 20. Valoracions sobre el programa Speak Up a final de curs (percentatges)

		Gens	Una mica	Ni poc ni molt	Bastant	Totalment
L'ha ajudat a parlar millor l'anglès	Alumne/a	4,7	14,9	22	37,4	21
	Great Friend	0	3	21	56,0	20
	Professor/a	0	7,7	21,8	46,1	24,4
L'ha ajudat a obtenir millors notes en llengua anglesa	Alumne/a	15,4	12,6	30,8	29,0	12,2
	Great Friend	0	5,3	35,1	49,1	10,5
	Professor/a	1,3	5,1	30,8	43,6	19,2
Ha fet ajudar als companys/es de classe de l'institut a millorar el seu anglès	Alumne/a	16,4	19,6	24,3	27,1	12,6
	Great Friend	4	19,5	35,8	24,7	16
	Professor/a	2,6	5,1	32,0	43,6	16,7
Assoliment d'expectatives del programa Speak Up	Professor/a	3,9	3,9	20,8	44,1	27,3

Pel que fa a si voldrien continuar el curs vinent (Taula 21), una cinquena part de l'alumnat diu que no i entre el que sí que voldria, n'hi ha que canviarien l'horari o la freqüència. El 71% dels i les Great Friends afirma que els agradaria i els que no, assenyalen motius d'incompatibilitat horària. El professorat afirma que voldrien continuar proposant alumnes el curs vinent.

Taula 21. Voldries continuar anant al programa Speak Up el curs vinent? (percentatges)

	Alumnat	Great Friends
Sí, com aquest any	42,6	71
No, no voldria continuar	20,4	6
Sí, però només si és un altre horari	12,8	--
Sí, però només un dia a la setmana	24,2	--
Sí que m'agradaria, però no em serà compatible amb el que faré el curs vinent	---	23

4.4.2 Què agrada més i menys pel que fa a la satisfacció amb el programa

A la Taula 22 es presenten el nombre de cites segons els tres agents, sobre la seva satisfacció amb el programa Speak Up.

Taula 22. Satisfacció amb el programa

SATISFACCIÓ AMB EL PROGRAMA	N. cites Alumnes	N. cites Great Friends	N. cites Tutors
Què t'agrada més?			
Satisfacció alta amb el programa	35	4	22
Què t'agrada menys?			
Satisfacció baixa amb el programa	5	0	1

Què t'agrada més del programa Speak Up?

En relació amb les opinions de l'alumnat, un total de 35 cites mostren una **satisfacció alta amb el programa i un total de 22 cites del professorat d'anglès apunten en la mateixa direcció.**

“No trobo res a dir que no m'agradin ni cap cosa per millorar” (Alumna)

“No milloraria res” (Professora d'anglès)

Què t'agrada menys del programa Speak Up?

Són poques les cites que es recullen indicant baixa satisfacció amb el programa. Concretament, 5 alumnes i un professor d'anglès.

“No aprenc res, encara que em parlin en anglès (Alumna)”

4.4.3 Síntesi dels principals resultats pel que fa a la satisfacció amb el programa

- L'alumnat mostra **satisfacció alta** amb l'ajuda que li ofereix el/la Great Friend (més sovint les noies, l'alumnat d'origen estranger i el de 3r i 4t d'ESO), amb el professorat d'anglès (sobretot l'alumnat d'origen estranger) i amb la relació amb els/les companys/es de classe.
- L'alumnat **modera la satisfacció pel que fa a posar en pràctica a classe** el que aprenen al programa.
- Al final de curs la satisfacció amb el/la professor/a d'anglès baixa lleugerament. La satisfacció de l'alumnat disminueix quan se li pregunta pel seu **centre educatiu** (sent menys crític l'alumnat estranger i el de 1r i 2n d'ESO).
- L'alumnat mostra una **mitjana alta de satisfacció amb la seva vida en general** (els nois se situen per sobre de la mitjana respecte a les noies, mentre que l'alumnat de gènere no binari obté una mitjana molt més baixa)
- **Els i les Great Friends estan molt satisfets i satisfetes** amb el treball en equip i amb l'ajuda que li ofereixen a l'alumnat. La seva puntuació **baixa quan valoren el que l'alumnat participant a l'Speak Up posa en pràctica a classe** a través del seu aprenentatge. També, amb els canvis percebuts en la millora de la competència lingüística. Mostren una baixa satisfacció amb la relació amb la família de l'alumnat i **a final de curs augmenta la satisfacció** amb els canvis que perceben en l'assoliment de competència lingüística de l'alumnat i amb l'ajuda que li ofereixen com a Great Friends.
- Els i les Great Friends mostren més satisfacció **amb la coordinació del programa** en comparació al professorat. També, és més alta la satisfacció amb les eines i estratègies aportades i la formació rebuda.
- La **coordinació entre professorat i Great Friends** és valorada baixa per ambdós agents, especialment per aquests darrers.
- El **professorat mostra una satisfacció mitjana-alta amb el programa Speak Up** i la seva relació amb l'alumnat i aquest fet augmenta a final de curs.
- Al **qüestionari de juny** els i les Great Friends i el professorat es mostren més d'acord que l'alumnat, en relació amb si l'Speak Up **ha contribuït a parlar millor l'anglès** i a obtenir millors notes.
- El professorat pensa que el programa **ha complert les seves expectatives** i que gràcies als participants ha suposat ajudar als/les companys/es de classe de l'institut a millorar el seu anglès.
- Una cinquena part de l'alumnat afirma que no vol **continuar el curs vinent**, i entre el que sí voldria, n'hi ha que canviarien l'horari o la freqüència. El 71% dels i les Great Friends afirma que els agradaria continuar i els que no, assenyalen motius d'incompatibilitat horària. El professorat afirma que voldrien continuar proposant alumnes el curs vinent.

5. Conclusions

Dur a terme una avaluació d'un programa socioeducatiu és sempre un repte, com a mínim, metodològic. En el cas del programa Speak Up, la col·laboració del conjunt dels agents implicats, des de les responsables del programa del Consorci d'Educació de Barcelona, de la Fundació Pere Tarrés, les direccions i docents dels centres educatius, els i les Great Friends i sobretot l'alumnat, ha fet possible arribar a aquesta presentació de resultats. En aquest punt, volem destacar l'aportació rellevant que han fet infants i adolescents. A més, sabem que contemplar els fenòmens des del punt de vista dels diferents agents implicats enriqueix enormement el procés de recerca i més encara si es pot combinar amb un recull de dades quantitatives i qualitatives.

Els resultats obtinguts en l'avaluació del programa Speak Up al curs 2022-23 permeten extreure una sèrie de conclusions sobre el valor i el sentit del programa, la seva cobertura, la metodologia de treball, la configuració dels grups, la seva governança i els suports. D'aquesta forma, s'identifiquen les grans fortaleces del programa i també alguns aspectes que poden ajudar a millorar l'atenció educativa que s'ofereix a l'alumnat participant.

El programa Speak Up evidencia fortaleces i resultats positius que el doten de valor i sentit

L'Speak Up és un programa de suport educatiu a partir d'uns objectius de treball que es focalitzen en la millora de la competència lingüística en anglès. Aquest punt de partida i horitzó és expressat des del consens tant pels centres educatius com pels i les Great Friends. Així, a diferència d'altres programes de suport com l'Èxit, l'acompanyament i metodologia s'organitza en l'àmbit de la millora de la competència en anglès. Al respecte, es constaten resultats positius i hi ha coincidència entre alumnat, professorat i Great Friends per emfatitzar que el programa millora la competència oral en anglès. Concretament, el professorat valora que es milloren els hàbits i les tècniques d'estudi, es constaten avenços en la comprensió lectora i més de la meitat de l'alumnat millora la seva confiança per a parlar anglès a classe. A més, l'alumnat mostra millors percentatges en les valoracions de la matèria d'anglès i són minoria els que no la superen, dibuixant una tendència positiva a finals de curs.

Es recullen doncs evidències que suposen ser condicions positives per a l'educabilitat, ja que l'alumnat mostra una actitud i motivació positiva, bona predisposició a l'aprenentatge i valora l'aprenentatge en anglès com a útil. Des d'una perspectiva més ampla, es recull que un nombre important de l'alumnat participant en la primera edició va estudiar batxillerat i cicles formatius de grau superior durant el curs passat.

Hi ha factors que descriuen l'Speak Up i que són fortaleces i actius del programa:

- *La figura del i la Great Friend*: estan ben formats i formades i mostren un alt compromís amb l'aprenentatge de l'alumnat. Prova d'això és que l'element que més valoren del programa és el foment d'actituds i experiències positives de l'alumnat. Són persones joves i dinàmiques, amb facilitat per a la connexió personal amb els i les participants. Conceben que l'acompanyament i establiment de vincles esdevé clau per un major aprenentatge de

l'anglès. De fet, això és reconegut per l'alumnat, que expressa una satisfacció alta amb el suport que reben i reconeix la tasca de suport dels i les Great Friends.

- *La seva trajectòria i reconeixement:* l'Speak Up és un programa que a partir del seu funcionament des de fa sis anys es troba consolidat, oferint atenció educativa a quasi dos mil alumnes a la seva darrera edició. S'articula des d'un equip educatiu de quasi trenta persones que afirma, majoritàriament, que voldria continuar, juntament amb més de vint docents de referència que voldrien continuar proposant alumnes pel curs vinent.
- *La seva gratuïtat d'accés:* aquesta condició d'equitat contribueix a reforçar el caràcter compensador de l'Speak Up. Es garanteix així una cobertura àmplia a la realitat d'un alumnat que necessita un reforç extraescolar en llengua anglesa, sobretot d'alumnat en contextos de vulnerabilitat. D'aquesta forma, el principi de gratuïtat es configura com una decisió política rellevant i bàsica i, a més, reconeguda i valorada pels tres agents participants, especialment per l'alumnat que reconeix el valor de la mateixa gratuïtat.
- *Esdevenir un espai de suport amb perfil propi:* l'alumnat posa en valor que l'Speak Up compta amb un perfil propi, essent un espai amb característiques singulars que faciliten tant que s'apregui gaudint com que es diferenciï de l'escola, ja que no hi ha tasques escolars.

La permanència al llarg del curs al programa és alta però hi ha certs riscos que convé abordar

Són tres els motius principals a partir dels que s'accedeix al programa. El primer té a veure amb el fet que la participació es concreti a proposta del professor/a d'anglès de l'institut. La segona, i dins el mateix institut, és que una part de l'alumnat hi participa a proposta d'una altra persona del centre. La tercera, i com a factor de motivació intrínsec i positiu, és que un terç de l'alumnat hi participa a iniciativa seva. A més, en comú sovint s'apliquen criteris com gaudir d'una extraescolar i a partir de l'interès del mateix alumne/a. Quan aquest darrer aspecte és present, es contribueix a la motivació de l'alumnat, que vol aprendre gaudint en el marc d'unes activitats educatives extraescolars.

En relació amb la permanència i l'assistència al programa es presenta com a bastant alta. No obstant això, si bé la major part de l'alumnat assisteix a l'Speak dos cops per setmana, l'absentisme dins el programa és superior al que hi ha a l'escola, concentrant-se sobretot entre aquells participants que hi assisteixen només un cop a la setmana. Per altra banda, un aspecte preocupant és el relatiu a les baixes. En primer lloc, perquè una tercera part de l'alumnat durant el curs passat va ser baixa, sobretot per falta d'interès i per incompatibilitat horària. En segon lloc, perquè s'identifica un risc potencial de baixes, si considerem que una cinquena part de l'alumnat del programa expressa no voler continuar i entre el que sí que voldria, desitjaria canvis en l'horari o la freqüència.

Les principals limitacions que dificulten la permanència al programa tenen a veure amb aspectes relatius al disseny del programa, les condicions dels espais o actituds de l'alumnat. En relació amb el primer àmbit, l'alumnat expressa dificultats amb els dies o hores del suport educatiu. També, amb la manca de temps per berenar. Alhora, si bé el disseny del programa no contempla que els i les Great Friends tinguin una comunicació directa amb les famílies de l'alumnat, la

manca de relació és assenyalada com un dels aspectes que menys els hi agrada. De fet, existeix una certa confusió pel que fa a les responsabilitats d'aquesta comunicació. El segon àmbit és el relatiu a les condicions dels espais físics, que no sempre són les adequades pel bon desenvolupament del suport (per exemple, manca d'accés a internet). Finalment, els i les Great Friends mostren el seu descontentament per les limitacions per a l'aprenentatge i motivació que suposen les actituds de cansament de l'alumnat i els seus problemes d'assistència i puntualitat.

Hi ha consens en treballar per l'objectiu de millorar de la competència lingüística oral en anglès, però queda més desdibuixat el fet que l'alumnat participant esdevingui motor impulsor de la conversa a l'aula ordinària. També hi ha menys consens en que aporti estratègies didàctiques innovadores al professorat d'anglès per al treball de la llengua oral. La metodologia de treball afavoreix les condicions d'aprenentatge però cal revisar si en totes les situacions és coherent amb els objectius del programa.

L'Speak Up es caracteritza per diferents decisions metodològiques que contribueixen a afavorir l'aprenentatge. Concretament, es dissenyen i posen en pràctica activitats desafiantes i atractives que l'alumnat posa en valor. El clima de treball és positiu i de confiança, els i les Great Friends prioritzen la conformació de grups reduïts i, de vegades, es contextualitzen objectius de treball vinculats a l'àmbit socioemocional de l'alumnat. La combinació de tots aquests elements afavoreix l'establiment de vincles personals per un major acompanyament educatiu. A més, tant el dinamisme de les activitats com la posada en pràctica d'estratègies pedagògiques que són dinàmiques contribueixen a fer que l'alumnat relacioni l'aprenentatge a una dimensió lúdica. Finalment, cal també posar en valor la capacitat i implicació dels i les Great Friends per acordar en determinades situacions el tipus d'ús del telèfon mòbil de l'alumnat durant les sessions. Alhora, l'avaluació ha permès identificar algunes limitacions en l'assoliment de les competències que convindria dur a l'anàlisi i revisió metodològica. Per exemple, la necessitat de millorar en la competència oral, les estructures gramaticals i l'aprenentatge de més vocabulari.

Per altra banda, es recull que els agents implicats a l'Speak Up no comparteixen una mateixa visió de l'objectiu que persegueix que l'alumnat esdevingui motor impulsor de la conversa en anglès dins l'aula ordinària. De fet, és una minoria l'alumnat que té la percepció que influeix en l'aprenentatge de l'anglès a la resta de companys i companyes dins l'institut. Si bé la seva satisfacció en altres àrees de l'Speak Up és alta, en aquest àmbit específic la modera. Al respecte, els i les Great Friends opinen en aquesta mateixa direcció però, en canvi, bastants docents sí que consideren que l'alumnat influeix positivament en els seus companys i les seves companyes. L'origen d'aquestes discrepàncies pot ser divers, però un aspecte que contribueix a explicar-ho és l'àmbit metodològic.

Concretament, l'alumnat acostuma a entendre les tasques del centre educatiu, les desenvolupa i es considera autònom treballant. De fet, menys de la meitat demanen ajuda al Great friend i quasi no compten amb els/les companys/es com a font de suport. En aquest context, un dels aspectes més valorat en positiu per part dels i les Great Friends és l'autosuficiència de l'alumnat,

i pot donar-se la situació que metodològicament s'estigui priorititzant el foment de l'autonomia de l'alumnat com a estratègia d'aprenentatge i no la interacció en grup com a estratègia d'aprenentatge per a la competència oral. Tanmateix, els i les Great Friends compten amb la limitació de no disposar de retroacció directa dels centres educatius en relació amb el rol que desenvolupa realment l'alumnat a l'escola per a esdevenir referents positius amb la resta de companys i companyes.

Hi ha discrepàncies amb la configuració de grups homogenis i heterogenis

El disseny inicial del programa està pensat per la configuració de grups homogenis des del punt de vista del nivell oral d'anglès. Concretament, es concep que l'alumnat participant tingui un bon nivell d'anglès per impulsar el seu paper com a motor de canvi a l'aula ordinària. No obstant això, hi ha centres educatius que conviden a participar en el programa a alumnes amb un nivell d'anglès baix, ja que des d'una perspectiva d'equitat, es prioritza l'accés a les oportunitats d'aprenentatge del conjunt de l'alumnat.

Des de la perspectiva dels i les Great Friends, les dificultats de suport per atendre a les diverses necessitats que apareixen és un dels aspectes que assenyalen que els hi agrada menys. Així, l'Speak Up dibuixa contextos d'acompanyament en els que cada cop els grups són més heterogenis, ja que augmenta l'alumnat amb nivell més baix. Tanmateix, els centres educatius consideren que l'Speak Up hauria d'oferir encara més atenció a l'alumnat amb majors dificultats d'anglès. D'aquesta forma, el programa coexisteix entre l'homogeneïtat i l'heterogeneïtat, dualitat que genera desconcert en els i les Great Friends, que expressen una confusió perquè aquest no era l'encàrrec inicial. Paradoxalment, l'Speak Up presenta més oferta que demanda, ja que l'ocupació actual és del 80%, que a la pràctica suposa que està deu punts per sota del programa Èxit.

És una prioritat millorar la governança del programa per enfortir la coordinació permanent entre els centres educatius i els equips de suport

El punt de partida en aquest àmbit és positiu, ja que d'inici tant Great Friends com docents expressen la necessitat i voluntat d'enfortir la coordinació en benefici de l'alumnat. Si bé la major part del professorat d'anglès expressa haver fet un traspàs d'informació a l'inici del curs sobre l'alumnat, els i les Great friend valoren que la informació rebuda no és suficient. Des d'una perspectiva general, s'identifiquen elements que no afavoreixen o dificulten la coordinació permanent: manca d'espais o canals per afavorir la comunicació o manca de coneixement mutu en relació amb el què fa cadascú en l'àmbit de la llengua anglesa. Per exemple, els centres educatius expressen desconèixer la metodologia amb la qual es fa el suport o els i les Great Friends desconeixen si l'alumnat genera influències positives dins l'aula ordinària. Per tant, un dels principals obstacles té a veure amb la manca de reconeixement pedagògic a la tasca de cadascú. De fet, el professorat considera que l'Speak Up aconsegueix les seves expectatives i que

els seus participants ajuden als companys i les companyes de classe de l'institut a millorar el seu anglès. En canvi, els i les Great Friends consideren que el programa no s'orienta a que l'alumnat esdevingui referent lingüístic dins l'aula ordinària, mostrant una satisfacció baixa al respecte.

Per altra banda, cal tenir també en compte que els i les Great Friends, a partir de les altes condicions d'ocupabilitat amb les que es troben, de vegades deixen el programa per motius laborals. Des de la perspectiva dels centres educatius, l'alta mobilitat suposa certa inestabilitat i consideren que no facilita la coordinació. Fins i tot, podria ser motiu d'anàlisi per valorar si en algunes situacions influeix en les decisions de baixa d'alguns alumnes.

Davant aquest context, millorar la governança esdevé un àmbit prioritari, tant perquè els equips tècnics i els centres educatius consideren que fer-ho contribuirà a millorar els resultats i l'impacte en l'alumnat, com perquè l'actual manca de coordinació contribueix a percepcions diferenciades.

L'Escola Oficial d'Idiomes és un suport clau pel programa però cal revisar els diferents graus de vinculació

Els dos àmbits clau de suport de l'EOI a l'Speak Up són el suport directe al conjunt de Great Friends i la formació al professorat d'anglès i Great Friends. En relació al primer, els i les Great Friends reconeixen i valoren positivament el suport que reben, però assenyalen alguns aspectes de millora. Per exemple, l'existència d'incoherències entre els *lesson plan* i les necessitats específiques de l'alumnat participant.

En relació amb la formació, els i les Great Friends la valoren en positiu, ja que consideren que els seus continguts es troben vinculats a la pràctica educativa. Igualment, formulen algunes propostes com incloure en els seus continguts la perspectiva de gènere i el racisme. En canvi, la percepció del professorat d'anglès varia i en general la formació és valorada negativament havent-la seguit únicament un terç del total del professorat. Així, no es reconeix el valor afegit de participar-hi i, a vegades, es considera que el contingut és repetitiu. Cal plantejar-se també si el perfil del professorat que es caracteritza per la seva alta experiència docent és o no un element que hi incideix. A la pràctica, aquesta infrautilització del suport que ofereix el programa va en detriment tant de la seva pròpia capacitat d'alinear continguts i agents educatius, com que l'Speak Up, més enllà del seu caràcter compensador, també és capaç d'apoderar als adolescents perquè esdevinguin veritables agents de canvi a l'aula.

6. Propostes de millora

A continuació es presenten una sèrie de propostes de millora que poden ser d'utilitat per potenciar i mantenir els punts forts del programa i reforçar i millorar aquells aspectes que presenten més dificultats.

Propostes de millora en l'àmbit de la permanència

- **A l'inici del programa, conèixer quin és l'interès de l'alumnat en relació amb l'aprenentatge de la llengua anglesa i compartir-ho entre el centre educatiu i l'equip de suport.** Concebre que la identificació dels interessos inicials és un element de coneixement compartit que esdevé estratègic, tant perquè permet focalitzar amb més precisió els objectius de treball, com perquè ajudar a identificar l'alumnat que no parteix d'interessos prèviament construïts.
- **Analitzar la situació específica de l'alumnat participant d'un cop per setmana.** Concretament, conèixer el seu grau de vinculació amb el programa i la seva motivació per a l'aprenentatge de la llengua, amb l'objectiu de prevenir situacions d'absentisme i reducció del risc de baixa.
- **Revisar el disseny del programa des de la perspectiva dels horaris i freqüència,** per tal de reduir el risc de baixes dins el programa.
- **Reforçar els criteris i procediments de comunicació entre els equips de suport i famílies.** Sobretot, en relació amb qui es relaciona amb les famílies, des de quines situacions i amb quin procediment. Valorar la possibilitat d'incloure-ho com un contingut formatiu.
- **Incloure elements simbòlics que posin en valor la gratuïtat en la participació dins el programa.** Per exemple, vincular la participació a l'atorgament d'una beca o signatura de contracte pedagògic i treballar-ho conjuntament amb els centres educatius.

Propostes de millora per propiciar canvis en àmbits específics de la metodologia

- **Revisar la coherència entre les estratègies d'aprenentatge per a la competència oral dins el suport, i l'objectiu relatiu al fet que l'alumnat esdevingui motor de canvi a l'aula ordinària.**
- **Incloure dins la metodologia estratègies d'aprenentatge entre iguals.** Davant la configuració d'escenaris educatius heterogenis, és necessari que els i les Great Friends posin en pràctica estratègies metodològiques que interpel·lin al conjunt de nivells i ritmes.

Propostes de millora per delimitar amb precisió el model i objectius del suport educatiu

- **Vincular l'anàlisi de la dualitat existent en termes d'homogeneïtat i heterogeneïtat a l'enfortiment del model de suport segons els objectius actuals. Cal enfortir la dimensió transformadora del programa garantint que una part de l'alumnat participant esdevingui motor de canvi dins l'aula ordinària.**

Propostes de millora per enriquir la governança del programa i enfortir la coordinació entre els centres educatius i els equips de suport

- **Definir prèviament alguns aspectes claus per a la governança de la coordinació entre equips educatius i de suport:**
 - **El seu sentit.** Cal delimitar i consensuar prèviament la tipologia. Per exemple, pot ser informativa, en la que una part informa l'altra sobre els plantejaments del suport educatiu. També pot ser consultiva, en la que una part demana opinió a l'altra. Finalment, pot ser transformativa en la que les dues parts acorden d'inici els objectius educatius a partir dels que s'orienta el suport i el diàleg és bidireccional.
 - **Agents participants.** Es recull la proposta feta pels agents del programa per a definir i socialitzar de manera més clara les funcions dels coordinadors, prendre'n consciència i potenciar la fluïdesa comunicativa entre centres educatius i equips de suport. També, establir criteris i canals per preveure situacions en les quals els i les Great Friends es comuniquin directament amb el professorat d'anglès i no només amb els i les coordinadores.
 - **Els continguts de treball.** En coherència al sentit de coordinar-se, és recomanable preveure també quins són els continguts estratègics a compartir. Per exemple, conèixer amb detall els perfils de l'alumnat, com el seu nivell d'anglès, grau de vinculació i motivació amb l'aprenentatge en anglès. També, alguns aspectes conductuals o el rol que desenvolupa l'alumnat a l'escola per a esdevenir referents positius.
 - **La seva periodicitat.** Es recull que l'inici de curs és un moment d'especial importància per focalitzar amb precisió els objectius del suport educatiu. Sobretot, des de la perspectiva dels interessos de l'alumnat, el seu nivell d'anglès i si es pretén que esdevingui motor de canvi a l'aula ordinària. També i des de la perspectiva de procés, cal preveure alguns moments i espais intermedis de coordinació. Finalment, preveure un espai de devolució de resultats al final del curs acadèmic, en el cas de l'alumnat que continua, contribueix a orientar els objectius educatius del següent curs.
 - **Els canals.** No existeix una única forma o via per a posar en pràctica la coordinació, i per això la combinació de la presencialitat i l'aplicació d'altres eines de coordinació esdevé necessària. Al respecte, els agents del programa proposen posar en marxa sistemes més efectius per informar i accedir a la informació sobre les absències de l'alumnat. Concretament, des de l'accés compartit a fulles d'assistència centralitzades. També, compartir eines per donar suport, orientacions i retroacció al treball dels i les Great Friends amb l'alumnat.
- **Assegurar que les coordinacions de centre disposen del temps suficient** per desenvolupar tasques que afavoreixin la coordinació entre els centres i els equips de suport.
- **Habilitar correus electrònics amb domini del CEB** als agents que es coordinen amb els centres educatius.

Propostes de millora per afavorir la vinculació entre l'EOI i el professorat d'anglès

- **Revisar els continguts formatius amb el professorat d'anglès.** Sembla oportú diferenciar els efectes de la formació amb el professorat que hi ha participat, identificant els continguts rellevants i transferibles i la seva valoració en relació amb si la competència oral és més assolida per part de l'alumnat. Convé també analitzar el conjunt d'aquests elements i relacionar-ho amb la percepció del professorat que no participa en les formacions. Alhora, convé revisar la durada i continguts de la formació per tal que siguin més contextualitzats als centres educatius i les seves necessitats.
- **Incloure estratègies formatives que promoguin el component transformador per a que l'alumnat esdevingui agent de canvi a l'aula ordinària.** Fer-ho conjuntament amb el professorat i EOI per enfortir l'alineació entre agents i vinculació amb el programa.

Propostes de millora per aconseguir un disseny d'avaluació sistemàtica del programa

Finalment, cal fer esforços per millorar el recull de dades rigoroses, fiables i útils, per poder seguir monitorant l'evolució del programa i si s'escau introduir les corresponents millores. Sigui quin sigui el **disseny d'avaluació** que se segueixi en un futur, s'haurà de partir d'informació que permeti valorar adequadament els assoliments del programa. Per això caldrà:

- Assegurar que el conjunt d'agents implicats treballin amb els mateixos objectius – necessari per avaluar el seu compliment.
- Consensuar els criteris de recollida de dades – per exemple sobre els motius de baixa.
- Monitorar els itineraris educatius de l'alumnat un cop deixen el programa Speak Up així com la permanència al mateix.

Però sobretot, cal continuar comptant amb la veu dels infants i adolescents que hi participen.

Per més informació:

liberi@udg.edu

@LiberiUdg

<https://www.udg.edu/ca/grupsrecerca/liberi/projectes-de-recerca/avaluacio-de-programes>

